

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaževa ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica št. 65, podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENI GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hišnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred novim presenečenjem:

Sestanek Hitler - Mussolini?

Kljub demantijem se uporno vzdržujejo vesti, da se bosta prihodnje dni sestala na Brennerju Hitler in Mussolini, da skupno proučita mednarodni položaj in določita enotno stališče glede rešitve mednarodnih sporov — Mussolini svetuje Nemčiji zmernost in odsvetuje vojno zaradi Gdanske

Pariz, 9. avgusta. e. Tukaj so razširjene vesti, da bo po razgovorih voditelja narodnih socialistov v Gdanku Forsterja s Hitlerjem v Berchtesgadu prišlo do sestanka med Hitlerjem in Mussolinijem. Po vestih iz Berlina sta imela Hitler in Mussolini včeraj ponovne telefonske razgovore. Prav tako v Berlinu pričakuje prihod generalov Keitla in Branchitscha ter zunanega ministra Ribbentropa, Göttelea in Himmlerja. Po istih informacijah se sestane Hitler in Mussolini prihodnje dni na Brennerju, da dosežeta soglasje glede rešitve gdanskega problema. Pariški listi poročajo, da zavzema Mussolini mnogo pomirljivejša stališča kakor pa Hitler. Mussolini je odločno proti temu, da bi zaradi Gdanske prišlo do vojne, ker smatra,

da tega pred italijansko javnostjo ne bi mogel opravičiti. Zato je Mussolini že ponovno pripravil Berlinu zmernost in mirno likvidacijo gdanskega spora. Zatrjuje se, da je Mussolini zadnje dni sestavljal obsežen načrt za mirno ureditev vseh spornih vprašanj v Evropi. Ta načrt bo na sestanku s Hitlerjem tvoril podlago za dogovor o skupnem stališču. Sprito tega pripisujejo v nemških krogih veliko važnost temu sestanku in mislijo, da bo od njega odvisen mir ali svetovna vojna v Evropi. Kancelar Hitler je za danes sklical v Berchtesgaden posvečene nemških generalov, da bi izvedel, kako stališče zavzema nemška vojska glede sedanjega mednarodnega položaja in morebitnih bodočih akcij Nemčije.

Nemški manevri na vseh straneh Sredi tega meseca bo 2 milijona nemških vojakov pod orožjem in v popolni vojni pripravljenosti

Berlin, 9. avgusta. e. Včeraj so se pričeli manevri nemških motoriziranih oddelkov, največji te vrste, kar jih je bilo doslej. Manevri so se začeli severozapadno od Draždan, kjer so pionske čete zgradile pontonski most čez Labo. Vse kaže, da se bodo manevri razvijali proti severu in vzhodu. Mnogo šol v Berlinu in drugih krajih so preuredili za nastanitev vojakov, ki odhajajo preko Berlina na manevre. O tem pa se v listih ne sme poročati. Dasi so tuji vojaški predstavniki povabljeni, da prisostvujejo tem manevrom, so se vse priprave za te manevre vršile tako tajno, da javnost za to sploh ni vedela.

Pri manevrih v glavnem uporabljajo vojaške kamione, rekvirirani pa so tudi ogromno število zasebnih tovornih in osebnih avtomobilov. Po poročilih iz province so rekvirirale vojaške oblasti tudi vse zaloge bencina, tako da ga zasebniki sploh ne morejo več dobiti. Istočasno so pričeli manevri tudi na zapadni nemški meji, dotrajajo na severozapadu že teden dni. Prihodnji teden se bodo začeli tudi manevri v vzhodni Prusiji, tako da bi imela sredi tega meseca Nemčija pod orožjem blizu 2 milijona vojakov.

Evropa v senci bajonetov Po angleški sodbi je v Evropi že zdaj pod orožjem 11 milijonov vojakov

London, 9. avgusta. e. Zunanji minister lord Halifax je prekinil svoje počitnice in se vrnil s svojega posestva pri Yorkshiru v London. Službeno poročajo, da se je vrnil v London za to, da uredi tekoče posle, vse pa kaže, da se je vrnil iz dveh važnih vzrokov: 1. da stopi v neposreden stik s Strangom, ki se je včeraj vrnil iz Mo-

skve, da od njega osebno dobi poročilo o pogajanjih v Moskvi, 2. pa imajo v Londonu dokaj neprijeten občutek zaradi gigantskih vojnih priprav v totalitarnih državah, ki silijo tudi ostale države, da se pripravljajo. Po informacijah londonskih krogov je sedaj v Evropi pod orožjem blizu 11 milijonov vojakov.

Odločna izjava Winstona Churchilla

Če bi Chamberlain skušal zopet na lastno pest mešetariti, bo sam sklical angleške poslance

London, 9. avg. br. Churchill je izjavil novinarjem, da je Chamberlain po vsej verjetnosti postal parlament proti njegovi volji na tako dolge počitnice, da bi mogel medtem na tihem prirediti pogajanja za gospodarsko pomirjenje z Nemčijo in za mirno rešitev spornih vprašanj. Toda Chamberlain se moti.

Churchill je naglasil, da je trdno odločen preprečiti novo Monakovo ter da bo v danem primeru na lastno pest sklical angleške poslance. Prepričan je, da se bo na njegov poziv zbralo v Londonu najmanj 200 poslancev, ki bodo znali preprečiti novo monakovo politiko Chamberlaina. Vse sreča je, je naglasil Churchill, da je Poljska tako odločna in ne dopušča nobenega omahovanja in slepomljenja.

Angleška kontrola nevtralnih držav Z blokado bo Anglija nadzirala vso mednarodno trgovino

Varšava, 9. avg. e. „Ekspress Poranny“ objavlja izjavo bivšega angleškega vojnega ministra Duffa Coopera o položaju skandinavskih držav v primeru evropske vojne. Skandinavske države bodo v primeru vojne s strani Anglije blokirane in jim bo dovoljeno vzdrževanje trgovinskih odnosov s prekomorskimimi državami samo v onem razmerju kakor v mirni dobi. Trgovina z evropskimi državami bo do-

cela pod kontrolo Anglije in bo od pristanka Anglije odvisno, ali bodo mogle skandinavske države posameznim državam prodajati svoje blago. Sistem angleške blokade skandinavskih držav se je že v minulih svetovnih vojnih zelo dobro izkazal in bo v danem primeru še izpopolnjen. Sestavljen je že podroben načrt, tako da bo celokupna trgovina nevtralnih držav pod izključno kontrolo Anglije.

Vloga Japoncev v Evropi Vojaška zveza z Japonsko naj bi oslabil Anglijo v Evropi

Pariz, 9. avgusta. e. Poleg gdanskega vprašanja je osredotočena pozornost pariških političnih krogov na vprašanje razširjenja protikomunističnega pakta v vojaško zvezo Italije. Nemčije in Japonske ter na izpremembo zunanje politike japonske vlade, na katero je bil izvršen velik pritisk s strani japonskih vojaških krogov. Po mnenju pariških krogov prihaja pobuda za spremembo japonske zunanje politike iz Rima in Berlina. V zvezi z Japonsko hoče Italija in Nemčija odgovoriti na koalicijsko demokratičnih držav in oslabil angloško vojno mornarico, ki bi bila s tem prisiljena, da odpolije snaden del svojih vojnih ladij na Daljni vzhod. Po poročilih nekaterih listov pa bi Japon-

ska želela, da bi bila ta trojna zveza naperjena samo proti Sovjetski Rusiji in se ne bi vmešavati v evropske spore, ki bi lahko dovedli do konflikta z obema zapadnima demokratičnima velesilama. Snodni „Temps“ smatra, da je sklenitev vojne zveze Italije, Nemčije in Japonske mogoča edina tedaj, če bi se na Japonskem spreminila vlada in bi prišli na krmilo ekstremni vojaški krogi. List poroča, da je to morebitnost, ki je bila do včeraj malo verjetna, ki pa danes ni več izključena. To je treba upoštevati, da ne bo prišlo do presenečenja po dogodkih, ki bodo imeli velik vpliv na razvoj celokupnega mednarodnega položaja.

Proslava obletnice kitajske vojne

Sanghaj, 9. avgusta. AA. Reuter. Vsa oborožena sila tujih koncesij v Sanghaju z regularnimi in posebej najetimi redarji je mobilizirala zaradi varnostnih ukrepov sprito proslave druge obletnice vojne med Japonsko in Kitajsko. Obletnica bo v nedeljo, a že zdaj so skoro vse ulice zabarikadirane. Posebno stroge varnostne ukrepe so izdali proti morebitnim neredom,

ki bi se utegnili pripetiti v zahodnih delih Sanghaja, kjer prebivajo siromašni sloji. Skoraj vse stranske ulice so zgrajene z bodečo žico. V francoski koncesiji patrolirajo oklopni avtomobili, polni oboroženih vojakov. V obrambnem oddelku sta dva britanska bataljona, en ameriški mornariški polk, francoske kolonjske čete in italijanski mornarji. Preiskave po mestu se že vrše in orožje zasegajo. V kitajskih hotelih, prenočiščih in bolnišnicah se vrše takisto preiskave na debelo. Vse osebe, ki se ne morejo izkazati z legitimacijami, bodo priprli, dokler ne mine poslava.

Nemški očitki Poljski

V Berlinu postajajo nervozni zaradi odločnega stališča Poljske

Berlin, 9. avgusta. AA. Nemška diplomatika in politična korespondenca piše o razmerju med Poljsko in Gdanskim na eni in Nemčijo na drugi strani in pravi: Med tem ko je prej Poljsko vodila predvsem želja po sporazumu z Nemčijo, si zdaj domišlja, da ji je vse dovoljeno, posebno glede Gdanske. Tako krši Poljska vse naravne in razumske možnosti. Poljska celo misli, da gre lahko mimo vseh zahtev Nemčije. Misli celo na vojno pred vrati Berlina, ker pozablja na realnost in jasne slike o svoji zemljepisni legi ter ne upošteva razlikosti svojega prebivalstva. Poljska se preveč zanaša na pomoč iz tujine in pozablja, da je postala ev-

ropski enfant terrible. Sovražniki miru kažejo stalno zadovoljstvo, da zavzema Poljska energično stališče. Megalomanske izjave generala Sosnovskega in polkovnika Bende prav nič ne motijo teh sovražnikov miru. To pomeni, da dejanska podpirajo takšne poljske namere, po drugi strani se pa igrajo s potrpežljivostjo Nemčije, ki je pa takšna izzivanja ne bodo zapeljala. Misel o bombardiranju odprtega mesta, polnega tako bogate zgodovine, bi morala doživeti obsodbo vsega civiliziranega sveta. Je zares izraz rušilne besnosti, o katere posledicah daje najboljši zgled državljanska vojna na Španskem.

Največji angleški letalski manevri Demonstracija moči angleškega letalstva

London, 9. avgusta. AA. Reuter. Snodni okoli 20. je britanski letalski minister sporočil, da je razmerje med Eastlandom in Westlandom zelo napeto. Takoj nato je objavil otvoritev »sovražnosti«. Okoli 500 bombnikov, ki se bore na strani »Eastlanda«, je preletelo preliv in tako so se začele sovražnosti proti Westlandu, ki leži nekje v Severnem morju. Takoj nato se je začela serija bombardiranja mostov in naselbin z bombniki Eastlanda na obali Westlanda in bregovih Temze. Vse poročevalske postaje so brezhibno delovale. Letala, ki so letela nad obalo, so opazile postaje, ki prisluškujejo letalom, prav tako so jih pa opazile tudi opazovalnice. Pojavilo se je takoj več eskadril bombnikov Westlanda in izvedlo protinapad na Eastland. Med letalskimi boji je prišlo tudi do dveh napadov na južni del Londona, pri čemer je stopilo v akcijo protiletalsko topništvo, ki je obsulo s težkim ognjem sovražne bombnike.

Današnji jutranjki prinášajo iztržna poročila o včerajšnjih letalskih manevrih. Listi pravijo, da so ti manevri pokazali, kako veliko moč ima Velika Britanija v zraku. Obenem poudarjajo listi, da ne pomenuje manevri nobene demonstracije, temveč so samo vaje in priprave v času miru za primer nevarnosti. »Times« piše, da je

vladni cilj teh letalskih manevrov izurjenje rezervistov, obenem naj pa manevri pokažejo vsemu narodu vso moč britanskega letalstva pri aktivni in pasivni obrambi države, kajti letalstvo bo odigralo veliko vlogo pri obrambi države.

Pri snodnih manevrih je strmo gnil na zemljo blizu Yorka neki velik bombnik. Bencin je eksplodiral, vseh pet letalcev se je ubilo. Prav tako poročajo o izgubi nekega vojaškega letala nad Severnim morjem blizu meje Essex. Brodolomce išče več ladij in dva rušilca.

Nesreča francoskega potniškega letala

Pariz, 9. avg. br. Blizu Angersa se je zaradi megle ponesrečilo potniško letalo in treščilo na zemljo. Pilot in vsi trije potniki, med njimi personalni direktor finančnega ministrstva, so se ubili.

Spremembe v španski vladi

V glavnem bo ostalo vse pri starem, le vpliv ekstremnih falangistov bo nekoliko omejen

Pariz, 9. avg. br. »Matin« poroča, da je general Franco končal razgovore glede prenovne španske vlade in jo določil sestavo bodoče vlade. Kakor do sedaj, bo tudi v bodoče sam obdržal predsedstvo vlade. Podpredsednik vlade bo general Yaguo, notranji minister pa vođa ekstremnih falangistov Suncer. Zunanje ministrstvo bo še nadalje obdržal general Jordana. Za vojnega ministra bo imenovan general Vigoni, finančni minister pa bo Ventosa. Gospodarska ministrstva bodo poverjena strokovnjakom. Vojno ministrstvo in ministrstvo za javno varnost bo v rokah generalov, tako da bo vpliv ekstremnih falangistov znatno omejen.

Pariz, 9. avgusta. e. Po poročilih iz Španije predstavlja fuzija španske vojske s falango prvi korak na poti izločitve državnih poslov bodočemu režimu. Istočasno pa tudi omejuje dosežanje neomejene oblasti vladi, ki postane izvršni organ vrhovnega vodstva državne politike, to je nacionalnega sveta falange. Po mnenju takojšnjih političnih krogov je general Franco že končal povelje glede sestave bodoče vlade. Že poprej pa je s raznimi odredbami omeil vpliv notranjega ministra Suncera, da bi tako preprečil vsako samovoljo tega ekstremnega zagovornika falange tako v pogledu notranje, kakor zunanje politike. V Parizu sklepajo iz tega, da bo ohraniti general Franco nevtralnost v primeru bodočega evropskega konflikta. Meseca septembra se bo vlada preselila iz Burgesa v Madrid, ki zanj postane praviški Španija. Tudi general Franco se bo preselil v

Madrid, kjer zanj je pripravljalo prestore. Z novimi spremembami si je general Franco zagotovil večje pravice, kakor jih je do sedaj imel predsednik republike. Poleg članov vlade pripada njemu pravica imenovanja polovice članov Junte in nacionalnega sveta falange, predsednika Junte in šef vojske ter vseh vodilnih oficirjev. Ob enem si je pridržal vrhovno kontrolo nad celokupno politiko.

Hendey, 9. avg. br. Po vestih iz severne Španije je bilo v zadnjih 3 dneh aretiranih tam nad 1000 ljudi, ki so osumljeni, da vzdržujejo zveze s bivšimi milicijski, ki se že več mesecev skrivajo v asturskih planinah.

Španci utrjujejo mejo proti Gibraltarju

Gibraltar, 9. avgusta. AA. Reuter. 20 do 25 jrdov od sedanjih britanskih strelskih jarkov so začeli Španci kopati na nevtralnih tleh. Strelske jarko na vzhodni in zahodni strani nevtralnega pasu so začeli kopati že meseca maja. Prav tako postavljajo v cikcak barikade na glavni cesti iz Gibraltarja v Lacineo in pomnožujejo stražo na meji.

Poveljnik francoske mornarice v Angliji

Cherbourg, 9. avgusta. AA. (Havas). Načelnik admiraltete admiral Darian se je snodni odpeljal na torpednem rušilcu v Portsmouth.

Tendenciozne vesti o Bolgariji

Sofija, 9. avgusta. e. Bolgarska službena agencija poroča: Neke tuje agencije so objavile vesti, da so že dvajset dni koncentrirani močni oddelki bolgarske vojske na turški meji ter da je bilo civilno prebivalstvo iz obmejnih krajev evakuirano. Vse te vesti so brez podlage. Nihče ni bil prisiljen izseliti se iz obmejnih krajev, kjer prebivalstvo mirno vrši svoje posle. Glede vojaških priprav pa je res, da sta bila vpoklicana dva letnika rezervistov na orožne vaje, da se seznanijo z modernim orožjem in novo taktiko bojevanja. Ni pa govora o koncentraciji čet na turški meji, ker se vrše večje rezervistov pri pristojnih okrožnih poveljstvih. Prav tako bolgarska uradna agencija kategorično demantira vesti tujega tiska, da bi bilo v Bolgariji prispelo več vojakov in delavcev iz Italije in Nemčije. Agencija tudi kategorično demantira vesti tujih listov, da je bil o priliki nedavnega incidenta 21. junija pri Svilengradu ubit neki turški vojak. Pri incidentu je bil res neki turški vojak lažje ranjen, ker je prekoračil bolgarsko mejo in prišel 200 m daleč na bolgarsko ozemlje. Incident pa je bil na miren način poravnal po ugotovitvah mešane komisije.

Zaplemba imetja kralja Zoga

Tirana, 9. avgusta. e. Posebna komisija uradnikov notranjega in finančnega ministrstva je popisala in zaplenila vse premoženje in posestva bivšega kralja Zoga in vse kraljevske rodbine ter vseh bivših ministrov. Enako bo zaplenjeno imetje vsem onim Albancem, ki se nočejo ukloniti novemu režimu in še vedno rovarijo proti italijanskim oblastem.

Vojvoda Kentski odpotoval v Grčijo

Niš, 9. avg. e. Z dvornim vlakom sta včeraj odpoldne potovala skozi Niš vojvoda in vojvodinja Kentska. Po kratkem postanku na železniški postaji je dvorni vlak odpeljal proti Atenam, kjer ostaneta visoka gosta več dni.

Sestanek Hore Belisha z Daladierom

Pariz, 9. avgusta. AA. (Stefani). Razširile so se vesti, da se bo angleški vojni minister Hore Belisha sestal s predsednikom francoske vlade Daladierom v nekem kraju ob Azurni obali.

Drzen roparski napad v Parizu

Pariz, 9. avg. br. V borznem okraju Pariza je bil danes dopoldne izvršen drzen roparski napad. Dva uradnika neke menjalnice sta dvignila v neki banki milijon frankov v zlatu in 220.000 frankov v bankovcih. Denar sta imela spravljene v dveh ročnih kovčehih. Ko sta se vračala po stopnišču iz banke, so ju napadli trije banditi z gumijevkami ter ju omotili. Nato so jima odvzeli kovčeve z denarjem ter pobegnili z avtomobilom, ki jih je čakal na ulici. Policija dosedaj še nima nobenega sledu za napadalci.

Izgon dveh nemških duhovnikov iz Poljske

Varšava, 9. avgusta. AA. (Pat). Upravna oblast v Tešinu je izdala ukaz, s katerim je izgnan protestantski pridigar Zahradnik, nemški državljan, ki je zlorabljal cerkveno priznico s tem, da se je na njej bavil s politiko, namerjeno proti Poljski. Zahradnik mora zapustiti poljsko ozemlje v treh dneh. Upravne oblasti so izgnale iz obmejnih krajev tudi nemškega pridigarja Thoma zaradi tega, ker je imel v cerkvi čisto političen govor, v katerem je skval in izjavil proti Poljskom. Kakor se zdi, namerava državni tožilec uvesti sodniški postopek proti duhovniku Thomi.

Švica bo odkupila radijske postaje DN

Zeneva, 9. avg. AA. Reuter. Snodni se je zvedelo, da se švicarska vlada pogaja zastran nakupa zasebne radijske postaje DN. Treba je le še urediti glede cene. Kaže, da se bodo sporazumeli. Glavna tajnika DN Avnola sta dva vzroka pripravila do tega, da je odobril ta pogajanja. Prvi vzrok je v tem, da so izdatki DN mnogo večji kakor dohodki in mora zato omejiti svoj proračun, drugi vzrok je pa dogovor s švicarsko vlado, da uživa ta radijska postaja pravico eksteritorialnosti, švicarska vlada se pa boji, da bi se to moglo v primeru vojne izrabljati v druge namene.

Milijardno notranje posojilo Amerike

Washington, 9. avg. AA. Stefani: Ameriška vlada bo v kratkem razpisala novo posojilo v višini 2500 milijonov dolarjev. Namen posojila je pomožitev srebrne rezerve državne blaginje.

Carib, 9. avg. Beograd 10. Pariz 11.735, London 20.7325, New York 443, Bruselj 75.25, Milan 23.30, Amsterdam 235.75, Berlin 177.70, Praga 15.175, Varšava 83.40, Sofija 5.40, Bukarešta 1.25.

Gasilke in gasilske organizacije

opozarjamo, da izide v soboto njim posvečena številka „Slovenskega Naroda“, v kateri bo objavljenih mnogo zanimivih člankov in slik o požrtvovalnem, nesebičnem delu naših gasilcev za bližnjega. Članki bodo obsegali splošno zanimive podatke o gasilstvu v Sloveniji, ki niso bili še nikjer objavljeni. Gasilcem in njihovim po vsej Sloveniji razporejenim organizacijam bo s tem gotovo ustrezno.

Opozarjamo pa na gasilec posvečeno številko „Sl. Naroda“ tudi trgovce, gostilničarje itd., ker bo to izredna prilika za učinkovito reklamo.

Poslovno središče Ljubljane

Čedalje očitneje se kristalizira ob začetku Tyrševe ceste

Ljubljana, 9. avgusta
Pri nas se še nekateri vedno pripravljajo na to, kje je pravo ljubljansko središče. Nekateri še vedno proglašajo kot ožje mestno središče Mestni trg, nekateri bi si pa celo želeli, naj bi bil center najstarejši mestni del pri Sv. Jakobu. Zopet drugi trde, da je pravo mestno središče že pri glavnem kolodvoru ter da se čedalje bolj pomika proti severozahodu kakor se tudi mesto razvija najhitreje v tej smeri. Vendar so ti spori o ljubljanskem središču nepotrebni in nesmiselni; naravnega razvoja mesta ne more zaustaviti in preusmeriti noben spor za prednost med posameznimi okraji. Nihče ne more tajiti, da je glavna prometna in razvojna os Ljubljane Tyrševa cesta ter da se ob njenem začetku čedalje očitneje kristalizira pravo poslovno središče večjega mesta.

Ne gre za to, kako presojamo razvoj poslovnega mestnega središča z estetskega stališča, ali so novejša poslopja všeč ljubiteljem stare Ljubljane ali ne; mesto se razvija ter raste, a dandanes pač ne bo nihče več zidal baročnih poslopj z golj iz posebne ljubljanske dobe stare baročne Ljubljane. Nekateri so prespali vse razvoj zadnjih let in hočejo ostati še vedno slepi za stvarnost, tako da se ne morejo niti sprizniti z nastankom novega mestnega središča; nočejo priznati, da pravo poslovno središče nastaja ob Tyrševi cesti, odnosa da je ta kristalizacija mestnega poslovnega središča posledica naravnega prometnega in urbanističnega razvoja. Nihče ne more trditi, da so v Ljubljani parcele najdražje ob začetku Tyrševe ceste in ob Selenburgovi ulici ter Ajdovščini cesti — zaradi spekulacij. Parcele so tu najdražje, ker teži sem čedalje bolj poslovno življenje, ker je to najzivejši promet in ker se tu izteka glavne prometne mestne žile. Srčja za Ljubljano je, da ima osrednjo os, Tyrševa cesta, ki je prav za prav hrbtenica mesta ter oporo njegovega ista. Brez te osi bi se ne moglo še tako hitro kristalizirati mestno središče.

Zdaj je padel ostanek stare, enonadstropne hiše na vogalu Gajeve ulice in Tyrševe ceste. Cesta se je razširila na primerno širino, kakršno zahteva glavna os mesta, pred osemnadstropnim poslopjem »Slavije«. To poslopje z nebotičnikom, novim hotelom in poslopjem Bate daje našemu mestu poseben značaj, lahko bi celo rekli brez pretiravanja — velikomestni. Stara poslopja, ki se umikajo tu novjšim, niso imela tudi nobene posebne estetske vrednosti, da bi morali žalovati za njimi. Hiša, ki se je umaknila novemu poslopju Slavije, je bila v resnici le spodnja razvojna nova poslovna središča in prometna ovira. Zavzemala je dragocen prostor, a bila je nerentabilna. Hiša istega značaja je sredi mesta še mnogo.

Vloga hiše na vogalu Gajeve ulice in Tyrševe ceste je zdaj prevzela hiša št. 9. Iz nove stavbine črte izstopa skoraj za celotno svojo širino. Ob novi moderni palači se še bolj zdi »kamen spodnike«. Še dve hiši sta zdaj na poti med Ajdovščino in Gajevo ulico; dokler ne bosta padli, dosedanja razširitev ceste v zgornjem delu proti Aleksandrovi cesti ne bo prišla do prave veljave. Ne nameravamo se sklicevati na estetske potrebe, da bi bilo n. pr. treba cesto zravnavati ter odstraniti nakazno stransko lice stare hiše ob novi palači; zaradi lepote same sebi v Ljubljani ne podiramo starih hiš. Odločilnejši bi bili prometni razlogi. Dokler cesta ne bo razširjena do Ajdovščine, ne bodo mogli tudi preložiti tramvajске proge in razširiti cestnišča. Promet pa postaja v resnici precej živahen na Tyrševi cesti in če ne bo prišlo kmalu do primernih ukrepov, se bodo pojavile resne prometne težave.

Baje je dovolj razumevanja za nadaljnja stavbna dela med Gajevo ulico in Ajdovščino. Zemljišče je tam preveč dragoceno, da bi ga lastniki ne znali ceniti in ga ne skušali izrabiti bolj racionalno. Toda prav zaradi tega, če so parcele posebno drage in če kdo pričakuje, da bodo še dražje, se pogosto pojavljajo težave, preden pride do stavbnih del. Vendar upamo, da bo grda škrbina med poslopjem Slavije in Ajdovščino kmalu nadaljevala in da se bodo stavbna dela nadaljevala, dokler mestno poslovno središče ne bo dobilo povsem novega, duha časa ustrežajočega lica.

— Hotel »Stara pošta«, Kranj vsak večer Gedža-orkester. Dancing! 39. T.

— Ustanovitev podružnice »Slovenskega Naroda« v Trbovljah. Radi stalnega naraščanja števila naročnikov našega lista v Trbovljah se je uprava »Slovenskega Naroda« odločila ustanoviti v Trbovljah svojo podružnico, ki bo poslovala v sedanjih poslovnih »Jutra« v hiši zdravnika g. dr. Baumgartna. S tem bo na eni strani evdenca naročnikov znatno olajšana, na drugi strani pa bo tudi naročnikom zelo olajšano plačevanje naročnine, ki so jo doslej morali nakazovati po pošti upravi v Ljubljani, kar je bilo združeno s stroški. Odslej pa bodo naročniki lahko plačevali naročnino kar v podružnici »Jutra« oziroma »Slovenskega Naroda« v Trbovljah, kjer bodo prejeli za vplačane zneske potrdila, ki jih naj vsakdo shрани radi točne evidence. Prav tako naj oni naročniki, ki vplačajo naročnino upravi podružnice potem raznašalec, zahtevajo od istih, da jim izročijo še naslednji dan potrdilo podružnice uprave lista v Trbovljah je pričela posloovati 8. t. m. — Uprava našega lista je onim naročnikom, ki so s plačilom naročnine v zaostanku, podajala rok za poravnavo zaostanka do 16. t. m., kar bodo sedaj tem lažje storili, ker lahko poravnajo zaostanke v naši novi podružnici, kjer se lahko vsak naročnik, ki je s plačilom naročnine v zaostanku, osebno prepriča, kako je naročnino vplačeval, ker bo kartoteka naročnikov vodila odsej naprej naša tukajšnja podružnica. — S 16. t. m. pa bo uprava vsem naročnikom, ki naročnine nimajo poravnane, list ustavila.

— Promenadni koncert »Trboveljskega slavjaka«. Novost za Trbovlje so koncerti, ki jih prireja naš »Slavček« po raznih kolonijah ob večernih urah, zdaj tu, zdaj tam. Tako je v preteklem tednu priredil promenadne koncerte v ponedeljek zvečer v mraku na Polaju, v torek v Žabji vasi, v četrtek v naselbinu Sušnik, v petek pa na Tereziji. Te koncerte so vedno poslušale velike množice ljudi, zlasti delavstva, čemur se ne smemo čuditi, saj so v zboru večidel delavski otroci, na katere so ne le stari, marveč vse Trbovlje lahko ponosne, saj so ponesli ime naših Trbovelj daleč v tujino, zlasti pa med naše brate na sever in jug. — Prihodnje dni priredi »Slavček«

— Požar v Murčaku. Hrastje Mota, 8. avgusta
V noči od ponedeljka na torek je pri znanem posestniku Mavrinu v Murčaku nepričakovano nastal požar, katerega žrtev je postala stanovanjska hiša. Danes so se na pogorišču, s katerega se je še kadilo, zbirali ljudje in pomilovali pogorele tem bolj, ker je Mavrinove že enkrat takla nesreča doletela, ko so jim pred 6 leti do tal pogoreli hlevi.

Od stanovanjske hiše, ki je v pretekli noči pogorela, je ostalo le nekaj golih zidov. K sreči trenutno ni v njej nihče stanoval, ker se je družina pred dnevi vselila v novo, prav te dni dograjenno hišo. Staro hišo je nameraval gospodar oddati v najem, kar pa mu je požar preprečil.

Hiša, zraven katere je zgorelo še nekaj gospodarskega orodja in krme, je začela goreti okrog polnoči. Družino, ki je v no. vem stanovanju par korakov oddal trdnjo spala, je zbudil ošed, ki je požar prvi opazil. Takoj so vstali in hoteli reševati, kar se je dalo. Takrat je bila že vsa s slamo krita streha v plamenih in je bila zaradi vetrovne noči nevarnost, da bi se ogenj razširil na sosednja poslopja, kar pa so preprečili gasilci iz Mote, ki so sredi noči nesrečnim pogorelcem požrtvovalno prihiteli na pomoč. Hiša je bila le malenkostno zavarovana. Mnogo škode je ogenj napravil okrog rastočemu sadnemu drevju in v nekatera drevesa vsa ožgana in uničena. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno.

— Božnar ni umrl. Ljubljana, 9. avgusta
Pri Sv. Ožboltu nad škofjo Loko je bilo v nedeljo žegnanje, na katero so prišli ljudje iz škofoje Loke in okolice pa tudi iz hrbovskih vasi. Ko so se zvečer razhajali, se je družba fantov ustavila v trdni kmečki hiši pri Ruperjevih na Poljaku, kjer so popili večjo količino žganja. Med fanti je bil tudi 28letni sodarski pomočnik Cene Božnar iz Črnega vrha, zaposlen pri nekem sodarskem mojstru v bližini škofoje Loke. Božnar je kmalu odšel iz Ruperjeve hiše in omenjen od zaužite žgane pijače legel pred prag sosedne Kržnikove hiše. Mimo njega so pozno ponoči prihrumeli drugi pijani fantje, izmed katerih mu je eden meni nič tebi nič porinil nož v desno stran prsi ter mu ranil pljuča.

Težko ranjenega Božnarja so šele v ponedeljek spravili v dolino in ga večerj pripehali v bolnico. Po škofji Loki so se večerj raznesle govorice, da je Božnar v bolnici umrl, o njegovi smrti so po poročili tudi listi. Iz bolnice smo pa danes zvedeli, da vest o Božnarjevi smrti ni resnična in da Božnar živi. Njegovo stanje je sicer resno, vendar je verjetno, da bo ostal pri življenju. Glede zločinškega napada so orožniki iz škofoje Loke uvedli strogo preiskavo, vendar še niso mogli izslediti posrovelnega napadaleca.

— Požar. V ponedeljek popoldne okrog štirih je prišel nenadoma goreti hlev vlničarje Kurnika Petra, kmata iz Zg. Ročice pri Sv. Ani v Slovenskih gorah. V bližini hleva stoji kovačnica, last omenjenega posestnika, kjer dela vlničar-kovač Bračko Anton. Mož je opravil kovaška dela in bell železo, da so švigale iskre skozi nezavarovani dimnik na bližnji hlev, ki se je vnel in pogorel do tal. Vlničarju Bračku je zgorel vse letošnji pridelek sena. Posestnik Kurnik trdi škodo 5000 din, ki pa je malenkostno krita z zavarovalnico.

— Svinjska drogeča se širi. Poročali smo že, da se je pojavila v Slovenskih gorah svinjska drogeča, ki vzbuja strah pred

še koncerte na Dobrni, v naselbinu »Njiva«, za cesto in moda še na kakem drugem primernem kraju v gornjih Trbovljah.

— Stavbna akcija. Letošnja gradbena sezona v naši dolini je izredno živahna. Mnogo novih hiš je še raslo v letošnjem letu iz tal, mnogo pa je še pol dograjenih ali pa se šele grade temelji. Tako je zgradil lepo hišo sin posestnika g. Haučka pri občinskem kopališču nek podjetni delavec si gradi hišo pri avtopodjetniku g. Zemljanu, zlasti mnogo novih stanovanjskih hiš pa je zadnje mesece zraslo na pobočju pod Poseljem in Terezijo, kjer nastajajo cele naselbine. Delavci si grade hiše večinoma z brezobrestnimi posojili TPD in skromnimi prihranki.

Nezadovoljstvo z novo elektriko

Litija, 9. avgusta
V Zasavje so nam napeljali iz Velenja novo elektriko. V začetku smo bili in še zdaj smo s tokom zelo nezadovoljni. Mestoma je luč uglašala tako, da nismo mogli čitati niti tedaj, če smo knjige ali časopise prislonili do žarnic. Takih nevednosti pa nismo imeli le en sam dan, ampak so se vlekile vse do zadnjih dni. Tudi pri poslušanju radijskih prenosov smo bili oškodovani, ker nihče ni mogel trpiti svojega aparata, da se elektrika v njem zaletava in pojema.

Zaradi nenakomernega toka je nekemu našemu tržanu pregorel motor za črpanje vode.

O motnjah pri razsvetljavi je bilo precej pritožb. Uslužbenci KDE pravijo, da grede začetne pomanjklivosti na račun slabega omrežja, ki ga je velenjska elektrarna dobila v našem kraju. Zdjaj so začeli temeljito pregledovati električne napeljave in že tudi žice na nekaterih krajih zamenjavajo.

Značilno je, da je imel novi vod, napeljan v našo dolino preko zasavskih hribov v bližini Kresnic, nekaj sovražnikov. Neko naše podjetje je do zadnjega zaposlovalo več delavcev. Zdjaj, ko je prišla v dolino nova elektrika, pa je bilo nekaj delavcev odpuščenih, ker si je dotično podjetje nabavilo električne stroje. To je menda nekateri tako ujezilo, da so začeli metati na žice verige in so tako večkrat povzročili kratke stike. Zaradi teh motenj pa smo imeli mi slabo luč in se jezili na novi tok.

Baje bomo imeli potem, ko bodo obnovili slabo omrežje, vedno dober tok brez vseh motenj. To bi tudi želeli, saj sta minila že dva meseca, odkar imamo v dolini novo velenjsko elektriko. Zaradi del na omrežju, ki se vrše te dni, počivajo stroji in tudi smo prikrajšani pri poslušanju radia.

Božnar ni umrl

Ljubljana, 9. avgusta
Pri Sv. Ožboltu nad škofjo Loko je bilo v nedeljo žegnanje, na katero so prišli ljudje iz škofoje Loke in okolice pa tudi iz hrbovskih vasi. Ko so se zvečer razhajali, se je družba fantov ustavila v trdni kmečki hiši pri Ruperjevih na Poljaku, kjer so popili večjo količino žganja. Med fanti je bil tudi 28letni sodarski pomočnik Cene Božnar iz Črnega vrha, zaposlen pri nekem sodarskem mojstru v bližini škofoje Loke. Božnar je kmalu odšel iz Ruperjeve hiše in omenjen od zaužite žgane pijače legel pred prag sosedne Kržnikove hiše. Mimo njega so pozno ponoči prihrumeli drugi pijani fantje, izmed katerih mu je eden meni nič tebi nič porinil nož v desno stran prsi ter mu ranil pljuča.

Težko ranjenega Božnarja so šele v ponedeljek spravili v dolino in ga večerj pripehali v bolnico. Po škofji Loki so se večerj raznesle govorice, da je Božnar v bolnici umrl, o njegovi smrti so po poročili tudi listi. Iz bolnice smo pa danes zvedeli, da vest o Božnarjevi smrti ni resnična in da Božnar živi. Njegovo stanje je sicer resno, vendar je verjetno, da bo ostal pri življenju. Glede zločinškega napada so orožniki iz škofoje Loke uvedli strogo preiskavo, vendar še niso mogli izslediti posrovelnega napadaleca.

Opozorilo prevoznikom

Ljubljana, 9. avgusta
Iz obrtnopravnih ozirov v interesu prometne varnosti in da se prepreči okvare cest in cestnih objektov se prevozniki blaga z motornimi vozili opozarjajo na čl. 50. pravilnika o prevozu potnikov in blaga z motornimi vozili z dne 16. maja 1935. Sl. 1. št. 359/51, ki določa:

»Vozja mora vedno imeti prepis dovolila in, če sta določena tudi vozni red in tarife pri sebi.

Vozilo za prevoz blaga smejo spremljati poseben spremljevalec, ki ga odredi odgovarjajoči blaga, ali pa delavec, zaposlen pri iztovarjanju in opravljanju nadaljnjih del na blagu.

Izrabna nosilnost motornega vozila za prevoz blaga mora biti na vidnem mestu na vozilu samem označena.

Motorna vozila za prevoz blaga imajo lahko skupno maksimalno težo in brzinu, ki jo predpisuje uredba o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih.

Nedopustno je torej prevažanje drugih oseb, kakor zgoraj omenjenih, preobremenjevanje vozil in prekršanje maksimalno dovoljene brzine.

Prekrški so kaznivši po čl. 60 omenjenega min. pravilnika, odnosno po § 397. ob. z. (25–1500 dinarjev), oziroma po čl. 36. min. uredbi z dne 6. junija 1929, Ur. 1. št. 273/64 (zapor 1–30 dni ali globa 50–1500 dinarjev), kolikor ne spada kazniv dejanje pod strožje kazenske odredbe.

— Požar. V ponedeljek popoldne okrog štirih je prišel nenadoma goreti hlev vlničarje Kurnika Petra, kmata iz Zg. Ročice pri Sv. Ani v Slovenskih gorah. V bližini hleva stoji kovačnica, last omenjenega posestnika, kjer dela vlničar-kovač Bračko Anton. Mož je opravil kovaška dela in bell železo, da so švigale iskre skozi nezavarovani dimnik na bližnji hlev, ki se je vnel in pogorel do tal. Vlničarju Bračku je zgorel vse letošnji pridelek sena. Posestnik Kurnik trdi škodo 5000 din, ki pa je malenkostno krita z zavarovalnico.

— Svinjska drogeča se širi. Poročali smo že, da se je pojavila v Slovenskih gorah svinjska drogeča, ki vzbuja strah pred

večjim razmahom. Bolesni se v zadnjem času širi v večjem obsegu in je pogostejša večja gradišč. Rdečica se pojavlja na posledični suhi.

— Kmet prodaja živino. Zaradi nesnosne suše in pomanjkanja živinske krme, so prišli kmetje prodajati živino. Človeka boli arca, če pomisli, kako dolgo mora kmet živino rediti, potem pa jo prodati pod pritiskom razmer po tako sramotno nizki ceni.

Požar v Murčaku

Hrastje Mota, 8. avgusta
V noči od ponedeljka na torek je pri znanem posestniku Mavrinu v Murčaku nepričakovano nastal požar, katerega žrtev je postala stanovanjska hiša. Danes so se na pogorišču, s katerega se je še kadilo, zbirali ljudje in pomilovali pogorele tem bolj, ker je Mavrinove že enkrat takla nesreča doletela, ko so jim pred 6 leti do tal pogoreli hlevi.

Od stanovanjske hiše, ki je v pretekli noči pogorela, je ostalo le nekaj golih zidov. K sreči trenutno ni v njej nihče stanoval, ker se je družina pred dnevi vselila v novo, prav te dni dograjenno hišo. Staro hišo je nameraval gospodar oddati v najem, kar pa mu je požar preprečil.

Hiša, zraven katere je zgorelo še nekaj gospodarskega orodja in krme, je začela goreti okrog polnoči. Družino, ki je v no. vem stanovanju par korakov oddal trdnjo spala, je zbudil ošed, ki je požar prvi opazil. Takoj so vstali in hoteli reševati, kar se je dalo. Takrat je bila že vsa s slamo krita streha v plamenih in je bila zaradi vetrovne noči nevarnost, da bi se ogenj razširil na sosednja poslopja, kar pa so preprečili gasilci iz Mote, ki so sredi noči nesrečnim pogorelcem požrtvovalno prihiteli na pomoč. Hiša je bila le malenkostno zavarovana. Mnogo škode je ogenj napravil okrog rastočemu sadnemu drevju in v nekatera drevesa vsa ožgana in uničena. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno.

SPORT

— Motodirke na Ljubelj. Motoklub Ilirija opozarja vse prijavljene dirkače, da bo glasom razpisa v nedeljo 12. t. m. o. c. prijel trening, ki je strogo obvezen za vse prijavljene. Putnik priredi v torek 15. t. m. avtobusne izlete na Ljubelj, informacije in prijave v vseh bilietarni Putnika. Prodaja vstopnic v trgovini A. Gorec, Tyrševa cesta, in I. Vok, Tavčarjeva ul., v Trzinu pa v trgovini Edi Stranjski in Viktor Intihar. Vse ostale informacije v tajništvo Motokluba Ilirije, Miklošičeva 15, interurb. Tel. 20-66.

Kolesarske dirke pod Šmarno goro. Prihodnje nedeljo bodo, kakor znano, kolesarji tekmovali na ravniškogorskih dirkah pod Šmarno goro. Tekmovalna proga, ki pelje iz Zg. Gornje Slatine, kmata, kakor zavije kak poldrug kilometer dalje v desno, čez most, pri mlinu (Povodje) spet v Zg. Gornje Slatine in dalje v Srednje Gornje Slatine, ter nato v levo navkreber na Rašico, kjer bo cilj, je prav lepa in se jo posebno dobro vidi z vrha Šmarne gore. Na tej progi bodo vozili verificirani dirkači s posameznem štartu z enominutnim predčekom. Za kolesarje-turiste je določena ravniška proga iz Zg. Gornje Slatine skozi Šmartno in Povodje v Zg. Gornje Slatine, kjer bo cilj pred Magistrovo gostino. Ta vrsta dirkačev, ki bo sestavljena po večini iz domačinov, bo vozila skupinsko vožnjo s finalom. Jasno je, da se bo v tej vožnji, posebno če bo več skupin, bila ogorčena borba za plasiranje v finale, v katerem bo vozilo najmanj deset dirkačev za končni plasman. Tekme se začnejo ob 14. z nastopom turistov nakar se po teh dirkah začne posamezen start verificirancev ne glede na kategorije. Dirkači, tako eni kakor drugi, se opozarjajo, da se prijavijo k vpisu ob 13. pri Magistru.

Iz Celja

—c Franjo Jošt † V Razlagovi ulici 8 je umrl v ponedeljek zvečer v 72. letu starosti ravnatelj v p. in trgovec g. Franjo Jošt. Pokopini se je rodil 27. junija 1868 v Gotovljah pri Zalcu. Gimnazijo je obiskoval v Celju in Gradcu ter je že takrat pogumno izpričeval svoje nacionalno prepričanje. Ko je odslužil vojaški rok, se je naselil v Celju in se posvetil združnemu in narodnemu delu. Najprej je služboval kot uradnik v Južnostajerski hranilnici in v Posojilnici v Celju, potem pa je postal ravnatelj Zdravne zveze in Zveze slovenskih posojilnic, ki je bila lastnica Zvezne tiskarne v Celju. Sodeloval je pri gradnji Narodnega doma v Celju ter vodil gradnjo in ureditev Zvezne tiskarne v Celju. V Celju je tudi urejeval združno glasilo »Zadruga«. V veliko vlogo in požrtvovalnostjo se je udeleževal v celjskem nacionalnem življenju. Nad 15 let je bil tajnik Celjskega Sokola, bil je soustanovitelj Celjskega pevskega društva in agilen član Citalnice ter do svoje smrti zvest član nacionalnih in kulturnih društev. V začetku svetovne vojne je moral tudi on obležiti vojaško suknjo. Po prevratu se je vrnil v Celje in se posvetil trgovskemu poklicu. Bil je tudi med ustanovitelji Splošne gradbene zadruge v Celju ter njen podpredsednik, tajnik in blaginjak. Franjo Jošt je bil odločno naroden in napreden mož ter kremenit značaj. Z vsem srcem je pripadal Jugoslovanski nacionalni stranki. Zapušča iskreno ljubljeno soprogo go Marijo in tri otroke. Sin Radovan je starokatoliški župnik v Celju, hčerka Darinka je soproga mornariškega inženirja polkovnika Oslaka, hčerka Marica pa soproga dr. inž. Kočevarja, ravnatelj tekstilne šole v Kranju. Najstarejši sin Zoran je bil zdravnik in je umrl pred poldrugim letom. Pogreb uglednega pokojnika bo danes ob 16.30 izpred hiše žalosti v Razlagovi ulici na okoliško pokopališče. Franju Joštu bodi ohranjen časten spomin, rodbini naše iskreno sožalje!

— Eden ga je držal, drugi ga je zaklal. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju sta se zagovarjala v torek zaradi uboja 28letni Franc Čretnik in 23letni Franc Pušnik, hlapca iz Brd pri Slovenjem Gradcu. Ko je bila v nedeljo 16. julija popoldne večja družba domačinov iz Brd v Prednikovih gostilni v Brdih, je prišel tja znani izjavi Franc Slameršek, stopil v vežo, zaklinal »Auf, Brdjanil!«, izvlekel iz žepa nož in ga odprl. Ko je stal Slameršek z nožem v roki v veži, je stopil k njemu Franc Pušnik, ga zgrabil za vrat in mu nagnil glavo nazaj. V tem je prihitel iz gostilniške sobe Franc Čretnik z odprtim no-

žem v roki, skočil k Slameršku in ga večkrat zabodel. Prizadejal mu je devet poškodb in sicer vbojil v srce, v pljuča, v desno stran vratu, v mezinice desne roke in pet ran na hrbtu. Slameršek je šel še kakšnih 60 korakov, nato pa se je zgredil in je izdihnil. Čretnik je bil obsojen na 3 leta, Pušnik na 2 in pol leti roboje, oba pa tudi na izgubo častnih pravic za dobo dveh let.

— Nesreča ne počiva. Ko se je vozil 11letni rudarjev sin Karel Dragar iz Zabukovce pri Grižah v ponedeljek popoldne s kolesom po cesti, ga je neki fant prevrnil. Dragar je padel v jarek in se hudo poškodoval po glavi. V soboto si je 61letni dninar Karel Kukovič v Skalcah pri Konjicah umiril roki z bencinom. Po neprevidnosti pa se je preveč približal prižgani sveči. Bencin se je vnel in Kukovič se je močno opeknel po obeh rokah. V ponedeljek je 18-letnega, v Haukovih opekarni v Trbovljah zaposlenega delavca Franca Marina iz Retja pri Trbovljah pri delu zasula plast glinice in mu zlomila desno nogo. V Podpeti pri Jurklostru je padel 57letni posestnik Martin Zalokar v nedeljo z lestve in si zlomil obe roki v zapestju. Ko je 7letna kočarjeva hčerka Milena Lazarjeva na Svibnem pri Radečah mlela v ponedeljek sadje, jo je zgrabil stroj za desno roko in ji odrezal mezinico. Istega dne je padla 41-letna dninarica Marija Kunšičeva v Skalcah pri Konjicah z lestve in si zlomila desno roko. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Požar. V ponedeljek popoldne okrog štirih je prišel nenadoma goreti hlev vlničarje Kurnika Petra, kmata iz Zg. Ročice pri Sv. Ani v Slovenskih gorah. V bližini hleva stoji kovačnica, last omenjenega posestnika, kjer dela vlničar-kovač Bračko Anton. Mož je opravil kovaška dela in bell železo, da so švigale iskre skozi nezavarovani dimnik na bližnji hlev, ki se je vnel in pogorel do tal. Vlničarju Bračku je zgorel vse letošnji pridelek sena. Posestnik Kurnik trdi škodo 5000 din, ki pa je malenkostno krita z zavarovalnico.

— Svinjska drogeča se širi. Poročali smo že, da se je pojavila v Slovenskih gorah svinjska drogeča, ki vzbuja strah pred

žem v roki, skočil k Slameršku in ga večkrat zabodel. Prizadejal mu je devet poškodb in sicer vbojil v srce, v pljuča, v desno stran vratu, v mezinice desne roke in pet ran na hrbtu. Slameršek je šel še kakšnih 60 korakov, nato pa se je zgredil in je izdihnil. Čretnik je bil obsojen na 3 leta, Pušnik na 2 in pol leti roboje, oba pa tudi na izgubo častnih pravic za dobo dveh let.

— Nesreča ne počiva. Ko se je vozil 11letni rudarjev sin Karel Dragar iz Zabukovce pri Grižah v ponedeljek popoldne s kolesom po cesti, ga je neki fant prevrnil. Dragar je padel v jarek in se hudo poškodoval po glavi. V soboto si je 61letni dninar Karel Kukovič v Skalcah pri Konjicah umiril roki z bencinom. Po neprevidnosti pa se je preveč približal prižgani sveči. Bencin se je vnel in Kukovič se je močno opeknel po obeh rokah. V ponedeljek je 18-letnega, v Haukovih opekarni v Trbovljah zaposlenega delavca Franca Marina iz Retja pri Trbovljah pri delu zasula plast glinice in mu zlomila desno nogo. V Podpeti pri Jurklostru je padel 57letni posestnik Martin Zalokar v nedeljo z lestve in si zlomil obe roki v zapestju. Ko je 7letna kočarjeva hčerka Milena Lazarjeva na Svibnem pri Radečah mlela v ponedeljek sadje, jo je zgrabil stroj za desno roko in ji odrezal mezinico. Istega dne je padla 41-letna dninarica Marija Kunšičeva v Skalcah pri Konjicah z lestve in si zlomila desno roko. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 9. avgusta katoličani: Roman

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Swing Time

Kino Union: Moja boš

Kino Sloga: Očeta pesem

Kino Siska: Herojska dolžnost

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Viš

— Tržaška cesta.

Ozpod sita

Slovenci nimamo svojega neznanega junaka in tudi veličastnega spomenika ne, pod katerim bi snival svoj večni sen. Imamo pa mnogo neznanih junakov. Njihove kosti so raztresene malone po vseh bolj-ali, troneh pa tudi v domači zemlji. In kakor smo majhni kot narod, tako smo majhni tudi v čenčenju njihovega spomina.

Med največjimi našimi junaki so oni, ki so padli na Suhem bajerju kot žrtve krute avstrijske soldateske. Komaj vsako leto enkrat se spomnimo teh nesrečnih žrtv tiho in skromno, kakor so šle tiho na morišče. Prav je, da se jih ne spominjamo s pompom, saj nas mora pretresati groza, če pomislimo, kako strašne smrti so umirali. Sram nas pa mora biti pred svetom, da so grobovi teh naših žrtv tako zapušteni in zanemarjeni. V Londonu imajo posebno pokopališče za pse, pri nas ga pa niti takim žrtvam, kakor so one na Suhem bajerju, ne moremo urediti! Kaj res ne bomo oprali te sramote z našega narodnega telesa? Pogledmo v Italijo, kako so tam urejeni vojaški grobovi in kako časte Italijani svoje žrtve iz svetovne vojne.

ŠAH

Nacionalni amaterski turnir

V dvorani Matice hrvatskih obrtnikov se je v ponedeljek začel XVI. nacionalni amaterski turnir, obnem pa tudi prvi damski turnir za prvenstvo Jugoslavije. Moške udeležence so razdelili v A in B skupino s po 16 igralci, damska skupina pa šteje 8 udeležencev. V moškem turnirju sodelujejo od Slovencev Jože Šiška, Marjan Milnar, prof. Ludvik Gabrovšek, J. Slokan in Jože Šorli, vsi iz Ljubljane, v damskem pa Marica Korban.

DNEVNE VESTI

— Osebnost. Predsednik apelacijskega sodišča dr. Vladimir Golja je 7. avgusta nastopil svoj redni letni dopust. Zato odstopa do nadaljnjega sprejema pri njem. Zastopa ga podpredsednik apelacijskega sodišča dr. Lavo Mastnak.

— Obvezna nabava protiplinskih mask za državne uradnike. Posledina ministrstva so že razposlala okoliščino vsem uradnikom svojega resorja, da si morajo do konca avgusta nabaviti protiplinske maske in predložiti potrdilo o tem svojim predstojnikom. Maske je treba nabaviti pri tvrdki Bata, ki jih prodaja po 10 din. Uradniki od VII. skupine navzgor jih plačajo takoj, drugi pa v dveh obrokih.

— Uredba o gospodarskih svetovalcih. Ministrski svet je izdal na podlagi pooblastila v finančnem zakonu in na predlog trgovinskega ministra uredbo o gospodarskih svetovalcih. Njihova naloga bo s strokovnim znanjem sodelovati pri obravnavanju gospodarskih vprašanj, podpirati poideine in pravne osebe v gospodarskem delu itd. Poklic gospodarskega svetovalca je javnega značaja in doseže se lahko samo na temelju dovoljenja, ki ga izda ban, treba je pa izpolniti gotove pogoje.

— Dopust učiteljem za glavno skupščino. Prosvedno ministrstvo je dovolilo učiteljem za glavno skupščino v Banjaluki dopust od 19. do 21. t. m., torej 3 dni, ki se ne bodo šteli v redni dopust. Udeleženci skupščine bodo pa morali po povratku doprinesiti pisne doklade, da so se skupščine udeležili.

— Težkoče z izvozom našega lesa v Nemčijo. Zadnja dva meseca so nastale precejšnje težkoče z izvozom našega lesa v Nemčijo. Nemški uvozniki ne morejo izvršiti sklenjenih kupčij, ker jim oblasti ne dajo potrebnih dovoljenj za plačila. Zato opozarja Zavod za pospeševanje zunanje trgovine naše izvoznike lesa v Nemčijo, naj mu takoj pošljejo informacije o sklenjenih kupčijah. Samo tako bo lahko zavod interviral pri pristojnih nemških oblasteh, da bodo te težkoče pravočasno odstranjene.

— Iz banovinske službe. Imenovanji so: za banovinskega tehničnega pristava pri banki upravi banovinski uradniški pripravnik ing. Alojzij Ostanek, za banovinskega višjega računskega inšpektorja pri banki upravi banovinski računski inšpektor Ludvik Stancer, za banovinskega tehničnega pristava pri banki upravi uradniški pripravnik Benjamin Svetina, za banovinskega uradniškega pripravnika pri protituberkuloznem dispanzerju v Pesjem pri Velenju zaščitna honorarna sestra Deminka Urbančič, za banovinskega arhivskega uradnika pri banki upravi banovinski uradniški pripravnik Stanko Velikonja, za banovinskega zvančičnika pri banovinski bolnici v Celju banovinski dnevničar zvančičnik Martin Mlakar; v višjo skupino so pomaknjeni: ravnatelj banovinske vinarke in sadjarske šole v Mariboru Josip Priol, banovinski cestni nadzornik pri okrajnem cestnem odobru v Dravogradu Matija Strajnar, banovinski cestni nadzornik pri okrajnem cestnem odobru v Kočevju Miroslav Vojteč, in banovinski cestni nadzornik pri okrajnem cestnem odobru v Dolnji Lendavi Josip Cigan; premeščen je na lastno prošnjo uradniški pripravnik pri banovinski bolnici v Murski Soboti dr. Stanislav Lajevac v banovinsko žensko bolnico v Novem mestu.

— Znamenitostna potovanja brez moza. V Split je prispela v ponedeljek zvečer ekspedicija filmskega podjetja »Algebra film« iz Dunaja. Včeraj jutraj je jela snemati zunanje prizore za najnovejši ljubljanski film »Poročno potovanje brez moza«. Dele to bo trajalo več dni in v filmu bodo prikazane tudi naravne lepote krajev, kjer se filmsko dejanje godi.

— Putnik je omogočil zgraditev novega hotela na Plitvičkih jezerih. Na zadnji seji upravnega odbora društva Putnik je bilo sklenjeno dovoliti 6 milijonov din posojila za zgraditev novega hotela na Plitvicah. Posojilo je bilo odobreno po 3%. V zvezi s tem bo posebna Putnikova komisija posojila hotelistvo v Nemčiji, Franciji, Švici in Italiji. V to svrhu je Putnik odobril 75.000 din.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 63 z dne 9. avgusta objavlja uredbo o zakonsko močjo o nedvignjenih (zapidlih) sodnih pogodb, uredbo o ureditvi ministrstva za trgovino in industrijo, pojasnilo o oporočanju oseba industrijskih podjetij od vojaške službe, pooblastitve ministra za finance vrhovnemu državnemu pravobranilcu, konvencija o postopanju z vojnimi ujetniki, pristop Litve, spremembe v staležu banovinskih uslužbencev v območju dravske banovine, razne objave iz »Službenih novine«.

— Zagrebčanka izvoljena za miss Bled. Višek sezone je vsako leto na Bledu v začetku avgusta. Tako je bilo tudi letos. Na Bledu je letos tudi mnogo Zagrebčanov. V kopalnici je bila te dni izvoljena miss Bled za tekoče leto. Izvoljena je bila Zagrebčanka Greta Prešern, na drugo mesto je pa prišla tudi Zagrebčanka Nada Jelenič.

— Državni dohodki v prvem četrtletju. Po najnovejšem pregledu državnih dohodkov in izdatkov so znašali v juniju državni izdatki 942.220.503 din odtodno 87,33% od 1.078.916.666 din. Kolikor je bilo določeno v proračunu za to razdobje. Državni dohodki so pa znašali v juniju 972 milijonov 80.157 din, odtod bi morali znašati po proračunu 1.078.916.666 din. Znašali so torej 90,10% po proračunu določene vsote in so bili za 106.836.509 din nižji. Dohodki so bili pa večji od izdatkov za 29.899.653 din. V prvem četrtletju tekočega leta so znašali vsi državni izdatki

2.641.722.159 din odtodno 81,61% po proračunu določene vsote. Dohodki bi morali znašati po proračunu 3.236.750.000 din, v resnici so pa znašali 2.817.080.866 din odtodno 87,03%. Bilj so torej za 419.969.134 din manjši kakor je določal proračun.

— Promet poštnih hranilnice v juliju. Julija je število vlagateljev pri Poštni hranilnici naraslo za 4020, tako da jih je bilo že 555.757. Vloge so se povečale za 24 milijonov din na 1.289.948.739 din. V čakovnem prometu je bilo odprtih 73 novih računov. Zavod ima zdaj skupno s podružnicami 26.015 čekovnih računov. Promet s čekovnimi računi je znašal julija 8.769 milijonov 139.382 din. Vloge čekovnih računov so znašale v začetku avgusta 1517 milijonov 701.859 din. Skupne vloge Poštne hranilnice preseglejo že 2.800.000.000 din.

— Dohodki mariborske carinarice so znašali julija 7.956.324 din. Na izvozne carine odpade le 72.213 din dohodkov.

— Letošnja letina hmelja. Letošnja letina hmelja bo precej dobra. Računajo, da bo letošnji pridelek hmelja pri nas znašal 30.000—35.000 mq. Hmelj bodo začeli obirati 16. t. m. V Vojvodini pa bodo pridelali le polovico normalnega pridelka hmelja, ker je hmelj zelo trpel zaradi uim. Tudi v Nemčiji in na Češkem se letos ne obeta dobra letina, kakor tudi v Franciji, Belgiji in na Poljskem letos ne bodo pridelali normalne količine hmelja. Zato naši hmeljari upajo, da bodo cene njihovega pridelka nekoliko višje.

— 68 milijonov din za železnico Banjaluka — Doboj. Razpisana je licitacija za oddajo del na železniški progi Čačak — Banjaluka. Proačunska vsota znaša 68.819.000 din. V drugih pokrajinah, zlasti na področju sarajevske in beogradske železniške direkcije, torej mnogo gride, čeprav je znano, da tam železnice niso tako rentabilne kakor pri nas, ker pokrajine še niso dovolj gospodarsko razvite.

— 270.000 Turkov se iseli iz Jugoslavije. Dosežen in tudi parafiran je bil sporazum o iselstvu nad četrt milijona Turkov iz naše države v Turčijo. Ta sporazum se pa ne tiče podružnega milijona muslimanov srbske narodnosti. Turki se bodo začeli iseljevati, čim bodo za to ugodne mednarodne razmere.

— S kolesom po vsej državi. V Zagreb je prispel član I. beogradskega kolesarskega kluba Ibro Hadžimušić, ki je sklenil s kolesom prepotovati vso državo. Iz Beograda se je odpravil 6. junija in doslej je prevozil Srbijo, Srem, Banat, Bačko, Slavonijo in del Hrvatske. Iz Zagreba krene v Varaždin, potem pa v Slovenijo in dalje na Hrvatsko Primorje, v Dalmacijo in Črno goro. Vožnjo po državi upa zaključiti do 23. t. m.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme, porast oblacišnosti. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Sarajevu 36, na Rabu 35, v Kumboru 32, v Splitu in Dubrovniku 31, v Zagrebu 30, v Mariboru 28,8, v Beogradu 28, v Ljubljani 27,6 in na Visu 25 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,4, temperatura je znašala 14,7.

— Vlomi in tatvine. V garaži avtomobilske delavnice »Desa« je oni dan vlomil tat in ukradel usnjat črn svrnik, vreden 400 din. Iz stanovanja Stanka Čestnovarja v Puharjevi ulici je nekdo ukradel zlato damsko uro na črnem traku, brvski aparat in igralne karte, vse skupaj vredno 550 din. V restavraciji nekakega hotela je tat izmaknil Henriku Schlagerju iz Monakovega, ki se je mudil v Sloveniji na počitnicah, dalj-nogled znamke »Zeiss« vreden 1000 din. Z vrta dr. Oblaka na Vodnikovci cesti v šiški pa je tat pobral za 400 din perila, ki se je tam sušilo.

— Nesreča ne počiva. Davi so prepeljali v bolnico 25letnega delavca v opekarni Comino na Igu. Vagonček mu je zmečkal prste leve roke. — 3letni posestnikov sinček Anton Ferlin iz Zagradca na Dolenskem je včeraj pade v škaf vrele vode in se hudo opeknil po životu. — Krojaški pomočnik Stanko Kovše iz Ljubljane je včeraj kahal na šprintnem kuhališču, ki mu je pa eksplodiral. Kovše je dobil hude opekline po rokah. — 10letni ključavničarjev sinček Anton Ferlinja iz Ljubljane je odšel včeraj na Golovec, kjer ga je pili v nogo gad. — Na Masarykovi cesti pa je snoči tramvajski voz odbil tovorni voz, na katerem je sedel hlapec Drago Slak iz šiške, ki je pri sunku padel z voza in se hudo pobil po glavi in po životu.

Iz Ljubljane

—lj Davkoplačevalci iz Kozeljse se zadnje čase pogosto pritožujejo, da mestna občina premalo skrbi za ta prijazni del mesta. Posebno nezadovoljni so, ker mestna uprava tako dolgo čaka s podaljšanjem Riharjeve ulice, vendar je pa stvar taka, da mestna občina ne more izpravit podaljška, dokler lastniki zemljišč ne znižajo svojih pretiranih zahtev pri prodaji svojega sveta. Pritožujejo se celo, ker razni vozniki in tudi mestni dovažajo star gradbeni material in podobne stvari na prostor, ki je namenjen za podaljšek Riharjeve ulice, pri tem pa ne upoštevajo in tudi ne povedo, da je prav ta gradbeni material namenjen za zgraditev nove ceste. Zelo pretiran je pa očitke, da tam odkladajo tudi razne smeti in odpadke. Mestni vozniki takih stvari ne dovažajo tja, pač pa morda sosedje, sicer je pa mestno cestno nadzorstvo vse lepo počudilo in napravilo red.

—lj Ali poznate samarijane in samarijanske RK? Pod zastavo Rdečega križa

nastopajo ti poštvovalni prostovolci vselej in povsod, kjer je ogroženo življenje in zdravje človeka ter nudijo pomoč vsakomur brez ostra na versko in nacionalno prepričanje. Idealno je delo naših samarijanov v mirnem času. Če pa izbruhne vojna, česar nas Bog obvaruj, so zopet samarijani prvi na krvavih bojišnih poljih, kjer rešujejo življenje ranjenih vojakov ter lajšajo bolečine. Premalo cenimo to legijo ljubanih do bližnjega, ki si hoče zgraditi svoj dom, kjer se bodo opamili in vezbali za svoj izvršeni poklic. Podprite naše idealne in poštvovalne delavce! Kupite in razprodajte tombolske karte Rdečega križa. S tem boste pokazali simpatije do naših samarijanov in jim iskreno priznanje za njihovo plemenito delo. Naša pisarna: Gospodarska cesta 2-II, Štev. našega telefona 40-31.

—lj Ali ste že slišali šletnega Carusa? Če že niste uvideli pri petju malega šletnega dečka, potem vam nujno svetujemo, da greste danes v kino Sloga k filmu »Očetova pesem«, da boste slišali in videli čudežnega otroka, ki bo tudi vas enako navdušil kakor vse svoje poslušalce po širnem svetu. Bobby Breen, tako se deček imenuje, bo s svojim simpatičnim nastopom in lepim glasom mahoma osvojil vaše srce! Torej danes hrepotno v kino Sloga! (—)

—lj Smrt blage matere. V Bohoričevi ulici je včeraj za vedno zatihnila oči ga. Frančiška Gorjanc. Pokojna je bila blaga skromna žena, ki je živela samo za svojo družino. Bolehala je že delj časa, pred dnevi pa se je je lotila pljučnica, ki ji je podlegla. Za blago materjo žalujejo poleg moža in očeta številni otroci. Pokojnico položijo v večnem počitku jutri ob 5 in bo pogreb izpred mrtvašnice sv. Jožefa na Vidovdanski cesti na pokopališču pri Sv. Križu. Blagi pokojnici bodi večni mir! Žalujemo naše najiskrenejše sožalje!

—lj Rezervni oficirji, ki si žele nabaviti uniformo, naj se zglasijo v društveni pisarni Udruga rezervnih oficirjev in ratnikov v Ljubljani, Kongresni trg 1-II, danes od 17. do 19. oziroma vsak torek in petek od 18.30 do 19.30. Nabavljalna zadržga rezervnih oficirjev z o. z. v Ljubljani.

—lj Zaradi zmanjšanja prostorov mestnega prosvetnega oddelka ne bo 16. in 17. t. m. posoval urad šolskega nadzornika za mesto Ljubljano, na kar opozarjamo javnost, da ne bo imela brezupnešnih potov.

—lj Za mestne reveže v cukrarni je v počaščenje svojega pokojnega očeta g. Ludvika Černeta st. daroval g. Ludvik Čer. ne ml. 500 din. Mestno poglavarstvo izreka darovalcu najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

RAZNO

Obiščite
8. Mariborski teden

od 5. do 13. avgusta 1939
Polovična vozina na železnici
od 1. do 17. avgusta 1939

VELIKA GOSPODARSKA
IN KULTURNA REVILJA

Industrija - Trgovina - Obrt - Kmetijstvo - Velika tekstilna razstava - Turjskoprometna razstava - Gostinstvo - Vinska pokušnja - Razstava narodnih vezenin - Narodopisne razstave - Ljubljana gledališka razstava - Skavtska razstava - Razstava malih živali - Številne specialne razstave - Koncertne in gledališke prireditve - Sportne prireditve - Veselični park na razstavišču itd.

5.-8. avgusta festival slovenskih narodnih običajev!

Obiščite Mariborski otok, najlepše kopalnišče v Jugoslaviji! Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak! Obiščite vinorodne Slovenske gorice! Obiščite veseli Maribor in njegovo okolico! Mariborski teden je najlepša prilika za obisk naše severne meje!
Najcenejši izdatek!

KUPIM

BUKOVE HLODE
prima, od 20 cm premera naprej, kupim po najboljši dnevni ceni. Gumzej, Celje. 2431

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 1 Din
JAMOMERCA
išče premogovnik. Biti mora verziran v vseh jamomerskih poelih. Ponudbe pošljite s točnim popisom doseadanje prakse na upravo rudnika Radin, Zlavinice, Tuzla. 2430

ČEVILJARSKEGA VAJENCA
sprejem. Obrovnik, Maribor, Tržaška cesta 18. 72. M.

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 1 Din
OREHOVA JEDRCA
lepa, izčiščena, dobite na jeceneje v Medarni — Ljubljana, Zidovska ul. 6. 36/1

POZOR:
Kupujem in prodajam rabljene čevlje in moške obleke. Klavzer — Vošnjakova 4. 2424

50 PAR. ENILANJE
izuriranje vezonje sava pe-tla, monogramov gumonic velika zaloga perja po 7.— din
Julijana, Gospodarska c. 12 3. I

LES SUH
vsakovrsten, ladijska tla, parkete, furnir in zagine odpadke prodaja Lavrenčič & Co., Ljubljana, Vošnjakova 16. 2436

SOBA ZA ŽENKE:
Kalvarija težko preizkušene žene v življenju trpljenja, razočaranja in odpuščanja! V gl. vl. lepa Dunajčanka Lili Hebenberg in John Siles, pevec, ki ga poznate iz nepozabnega filma »Singing Fool«

Na kakšen način boste svoje zakonske moče stalno osvojile za sebe?
To šolo boste imele, če si boste ogledale naš krasni film:
Kino Union
Telefon 22-21 Predstave ob 16., 19., 21.

OČETOVA PESEM

Kino Sloga — tel. 27-30

Ne zamudite ogledati si tega filma! Čudili se boste bogatemu glasu »osemletnega Carusa« Bobby Breena. Oče in sinko se naj-deta po dolgih letih ločitve — oba že kot slavna pevca.

odlična muzikalna komedija
v kinu Matici
TELEFON 21-24

SWING TIME

ob 16., 19. in 21. uri

Nastopi najboljši plesni par sveta Fred Astaire in Ginger Rogers

—lj Zatekel se je mlad pes foksterier, bel s črnimi lisami na hrbtu. Ima rdeč vratnik in silni na ime Bonzo. Oddati pri dr. Tavčarju, Ljubljana, Breg 8 proti do-bri nagradi.

—lj V avgustu v evangelijski cerkvi ne bo službe božje, ker je odšel pastor gosp. Schaffer na počitnice.

—lj Žrtve žeparjev. Na letalskem mitingu so žeparji izrabili zaverovanost in neprevidnost gledalcev. Francetu Kosmaču iz Ljubljane je izmaknil tat črno usnjato histnico s 600 din in raznimi dokumenti. Rudolf Frajle iz Trbovelj je kupil tudi povratno vozovnico, ki mu jo je poleg 200 din ukradel tat iz žepa v gneči na letališču. Franc Jenko pa je postal žrtev žeparja na kolodvoru tik pred odhodom vlaka na Gorenjsko. Nekdo mu je ukradel histnico s 400 dinarji.

—lj V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri franciskanskem mostu »se sedaj nahaja optik in urar F. E. P. ZAJEC, to je ne več na Starem trgu. — Samo kvalitetna optika.

—lj Pecen je prišel do radioaparata. Oni dan se je zglasil v prostorih tvrde »Radio« na Miklošičevi cesti mlajši čedno oblečen neznanec, ki se je predstavil za delavca Alojza Kuharja iz Kranja in se je tako tudi legitimiral. Dosednji Kuhar je kupil pri tvrdki radioaparat na obročno odplačilo, vreden 4000 din in dal na račun 400 din. Ko pa se je tvrdka kasneje informirala glede njega v Kranju, je zvedela, da je Kuhar v Kranju neznan in da gre najbrž za sleparskega pretkanca, ki je novi

radioaparat prodal naprej. Tvrdka »Radio« je oškodovana za 4300 din.

Radioprogram

četrtak, 10. avgusta.

12: Poskočni napavi, veseli odmevi (plošče). 12.45: Poročila. — 13: Napovedi, 14: Napovedi, 19: Napovedi, poročila. 19.30: Deset minut zabave. 19.40: Nac. ura: Predavanje ministrstva za telesno vzgojo naroda. — 20: Chabrier: Espana, rapsodija (plošče). 20.10: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolaric). 20.30: Koncert godbe 40. pp. Triglavskega, dirig. Ferdo Herzog. 22: Napovedi, poročila. 22.15: Narodne pesmi poje Kvartet sester Stritar. Konec ob 23. uri.

Petek, 11. avgusta.

12: Naše pesmi (plošče). 12.45: Poročila. — 13: Napovedi, 13.20: Melody jazz. 14: Napovedi, 19: Napovedi, poročila. 19.30: Plošče. 19.40: Nac. ura: Problemi industrije v Sloveniji (Drago Potočnik, urednik). 20: Adam: Če bi bil kralj, uvertura (plošče). 20.10: Ženska ura: V življenju zaznamovani (Anica Lebarjeva). — 20.30: Reprodukcijski koncert simfonične glasbe. 21.15: Akademski pevski kvintet. 22: Napovedi, poročila. 22.30: Angleske plošče. Konec ob 23. uri.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

FURISTII

Predno odhajate na planine, ne pozabite si nabaviti fin cvetlični med v Medarni — Ljubljana, Zidovska ul. 6. 36/T

NAJBOLJŠO MEDICO
dobite v Medarni — Ljubljana, Zidovska ul. 6. 36/T

PO PRIZNANO NIZKIB
CENAH
si nabavite najboljše moške obleke, perilo in vsa praktična oblačila pri PRESKERJU, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 1. I.

KLISEJE
END IN
VEČBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

Male oglase

»Slov. Narod«
sprejema upravo
do 9. ure dopoldne.

NAJBOLJŠA RADIJSKA REVILJA JE

NAŠ VAL

SPORODI evropskih radijskih postaj na vseh valovih, roman, novela, modni pregled, novice iz radijskega sveta, filmska smotra, nagradni natečaj.

UPRAVA: Ljubljana, Knaflijeva ulica 6.
Mesečna naročnina samo 12.— dinarjev.

Makulaturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5

Sorodstvo in znance obveščamo, da je dotrpela, previdena s tolažil sv. vere naša najdražja, nenadomestljiva mama, gospa

Terezija Sedeu

VDOVA SPREVODNIKA DRŽ. ZEL.

Pogreb nepozabne bo v četrtek, dne 10. t. m. ob 15. uri iz hiše žalosti Ljubljana 7, Knezova ul. 18.
Ljubljana—Šiška, dne 8. avgusta 1939.

Globoko žalujemo:

ANTON, STANKO, ADOLF, DANIJEL, sinovi;
TONKA, MIMI, HILDA, snah; DUŠKO, vnuk
in ostalo sorodstvo.

Dotrpela je naša dobra mama in žena

Frančiška Gorjanc

Nenadomestljivo mamo spremimo k zadnjemu počitku v četrtek popoldne ob 5. uri izpred mrtvašnice sv. Jožefa na Vidovdanski cesti 9.

Ljubljana, Zelimije, 8. avgusta 1939.

Žalujemo mož in družine:
Gorjanc, Mahnič, Flajs, Rak.
Podobnik in Hogé

Osnutek uredbe o nadstropni lastnini

V Ljubljani je zasedala posebna komisija in ga je proučila — Dva ugledna pravnik
v načelu nasprotujeta nadstropni lastnini

Ljubljana, 9. avgusta
V Ljubljani je zasedala posebna komisija, ki ji je bil pravosodni minister dr. Ružič poveril proučevanje osnutka uredbe o etažni ali nadstropni lastnini.

o kateri smo pričeli že več obširnih član-
kov. V komisiji je bil tudi znan zagrebški
odvetnik dr. Ivo Politeo. Nani se je obrnil
sotrudnik zagrebških »Novosti« s prošnjo,
naj mu pove, kje je bil v komisiji in kako
je svojo nalogo izpolnila.

Dr. Politeo je izjavil, da so informacije
o zasedanju komisije v Ljubljani točne. Pra-
vosodni minister je dobil v novem finanč-
nem zakonu pooblastilo, da lahko po odo-
brenju ministrskega sveta in v sporazumu
z ministrom javnih del izda uredbo z za-
konsko močjo o nadstropni in stanovanjski
lastnini. Čim je pravosodni minister dobil
to pooblastilo, je naročil soseskemu odvet-
niku dr. Rihardu Lencu, naj izdela osnutek
uredbe. Njemu je poveril to nalogo zato,
ker je imel dr. Lenac kot bivši advokat na
Reki v praksi opraviti z nadstropno lastni-
no, ki je na Reki pravno urejena. Nadstrop-
no lastnino imajo tudi v nekaterih naših
primorskih mestih.

V komisiji ki je zasedala v Ljubljani, so
bili vseučilski profesorji dr. Ivan Mauro-
vič in Zagreb, dr. Dragotin Arandjelović iz
Beograda, dr. Gregor Krek iz Ljubljane,
sodnik vrhovnega sodišča v Sarajevu Fran-
jo Mihailović, avtor osnutka dr. Lenac in
dr. Politeo. Komisija je v glavnem svoje
delo dovršila. Zasedala je od ponedeljka,
31. julija do sobote, 5. avgusta. Prof. dr.
Maurovič ni osebno prisostvoval sejam,
pač je pa poslal pismene, zelo temeljite
pripombe. Dr. Gregor Krek je prisostvoval
sejam samo deloma, deloma je pa pismeno
izrazil svoje mnenje o osnutku uredbe. Oba
profesorja

v načelu nasprotujeta nadstropni lastnini,
zlasti pa uvedbi posebne lastnine po stano-
vanjih in prostorih, kakor določa to osnu-
tek uredbe. Njuno nasprotovanje ne izvir-
ja samo iz tega, da zagovarjata kot teoretični
profesorja načelo našega pozitivnega pra-
va, da naj poslojše deli usodo zemljišča,
na katerem je zgrajeno ter da ni posebn-
nega lastništva enega in posebnega lastni-
štva drugega, temveč tudi iz čisto praktič-
nih razlogov, ki sta jih zelo lepo opisala.

Komisija pa ni mogla upoštevati njunega
nasprotovanja, ker ni bila pooblašena, da
bi izpremenila načelo bodoče uredbe. Kom-
isija je morala računati s dejstvom,
da je zakon že pristal na načelo fizične
in pravne delitve poslojše po nadstropjih
in stanovanjih.

da je pooblastil pravosodnega ministra, da
izda uredbo v tem smislu in da je pravo-
sodni minister naročil komisiji, naj prouči
osnutek prav iz vidika tega načela. Zato
komisija ni mogla ničesar izpremeniti na
samo načelo osnutka uredbe. Izražajoč iz-
vidika tega načela je mogla samo izpre-
meniti samo podrobnosti v izvedbi uredbe,
kakor jih je obdelal dr. Lenac v svojem
osnutku. Omenjena dva profesorja sta dala
zelo koristne pripombe glede podrobnosti
sanih. Uvažujoč deloma njune in pripom-
be drugih članov komisije je bil prvotni
načrt precej izpremenjen, toda samo v po-
drobnostih.

ne pa v bistvu ali načelu.

Osnutek uredbe dovoljuje, da je lahko
posameznec samostojen lastnik posameznega
dela poslojše, nadstropja, stanovanja ali
prostora. Določeno temu bo lahko vsak le-
stnik nadstropja, stanovanja ali prostora
samostojno razpolagal s svojim nadstrop-
jem, stanovanjem ali prostorom tako, ka-
kor lahko zdaj razpolaga s svojim zeme-
ljiščem ali poslojem njegov lastnik. Lah-
ko bo torej svoj samostojni del poslojše
prodat, podariti, založiti, dati v najem itd.

Na vprašanje, kaj bo z zemljiščem, na
katerem hiša stoji, je dr. Politeo odgovoril,
da bo ostalo zemljišče

skupna last vseh stanovalcev
ali deležnikov,

kakor imenuje osnutek uredbe lastnike po-
delnih delov poslojše. Enako ostane skupna
nedeljiva last tudi vse tisto, kar služi skup-
ni uporabi vseh in kar se zaradi te skupne
uporabe ne more deliti, recimo streha, te-
meljni zidovi, glavno stopnišče, dvigalo,
centralna kurjava, dvorišče, vrt itd. Pri
takem posloju bomo torej imeli istočasno
na eni strani samostojno lastništvo po-
delnih deležnikov na njihovih delih poslojše,
na drugi pa nedeljivo lastništvo istih
deležnikov na skupnem delu. Ta delež pri
nedeljivem lastništvu deli usodo samo-
stojnega lastništva deležnika, ta delež je
nekakšna pripadnost lastništva, kar je po-
vem naravno, kajti če kot lastnik nadstrop-
ja recimo prodam svoje nadstropje, bo mo-

ral moj kupec tega dela, to je novi lastnik,
imeti tudi delež pri lastništvu skupne la-
stnine, ker bi sicer ne mogel uporabljati
svojega nadstropja, kakor je treba. Možno
je pa tudi kombinacija, recimo pri central-
ni kurjavi ne bodo vsi lastniki deležniki te
naprave, temveč samo tisti, za katere bo
urejena.

Na vprašanje, kako bodo urejeni medse-
bojni odnosi deležnikov, je dr. Politeo od-
govoril, da

sporov ne bo mogoče povsem izključiti,
da bo pa naloga pravilnika, da jih čim
bolj omeji. V tej nalogi pravilnika leži tudi
njegova velika važnost. Pravilnik bo neke
vrste hišni red. Moral bo točno določiti
način uprave, opisati nazorno vsak poedi-
ni samostojni del poslojše in tisto, kar je
skupna last vseh lastnikov ali deležnikov,
določiti bo moral posebne in skupne stro-
ške, točen klijč, po katerem bodo poedi-
ni deležniki nosili skupne stroške. Čim popo-
nejši bo pravilnik, tem manj bo sporov,
tem bolj bo nova ustanova nadstropne la-
stnine dosegla svojo svrhu. Uredba določa
na splošno, kaj vse mora priti v pravilnik.
Pravilnik je tako varen, da se brez njega
ne bo mogla niti ustanoviti tako deljiva
zajednica poslojše odnosno se ne bo moglo
vpišati v zemljiške knjige samostojno la-
stništvo poedinega deležnika na poslojše,
stanovanju ali prostoru.

Pod prostorom se razume vse tisto, kar
ni stanovanje ali nadstropje, recimo trgov-
ski lokal, skladišče itd., toda pod pogojem,
da se lahko tak prostor gospodarsko sa-
mostojno izrablja. Dr. Politeo je bil osebno
proti temu, da bi se dovolila samostojna
lastnina na stanovanju obsegajočem samo
eno sobo ali nad 5 sob, razen tega je pa
predlagal, da se omeji število samostojnih
lastnikov za eno poslojše recimo na 12.
Po njegovem mnenju bi ne smeli pospeše-
vati gradnje stanovanjskih kasarn in ni
razloga, da bi imel nekdo, ki mu je potreb-
na samo ena soba, samostojno stanovanje
baš kot svojo lastnino. Prav tako ni upra-
vičenega razloga pomagati do lastnine ti-
stemu, ki bi potreboval za svoje stanova-
nje nad 5 sob, kar bi bil to že luksuz.

Na vprašanje, kaj misli o odporu hišnih
posameznikov proti uredbi, je dr. Politeo od-
govoril, da po njegovem mnenju

ta odpor ni utemeljen.

Bojazan hišnih posameznikov je pretirana,
kakor je po njegovem mnenju pretirano
tudi navdušenje nekaterih pristaev tako
zavane nadstropne svojine. Odpor hišnih po-
sameznikov ga spominja na čase, ko so se
trgovci in industrijci borili proti komu-
nizmu in produktivnim združenjem, zdaj
pa vidimo, da se združništvo lepo razvija
in da se kapitalisti v trgovini in industriji
ne bore več proti njemu. Po mnenju dr.
Politea je najvažnejše za uvedbo nadstrop-
ne in stanovanjske lastnine to, da se čuti
potreba po taki lastnini, da jo mnogi za-
htevajo in da država nima pravice, da bi se
nadaleje delala pravne ovire na poti k
izpolnitvi te zahteve. Če imamo stano-
vanjske najemnike, ki nečajo več ostati to-
in ki nimajo dovolj denarja, da bi gradili
lastne hiše, imajo ga pa toliko, da bi lah-
ko kupili posebno nadstropje za stanova-
nje, ne moremo tej njihovi povsem razum-
ljivi želji upravičeno soperstaviti zahteve
sedanjih hišnih posameznikov.

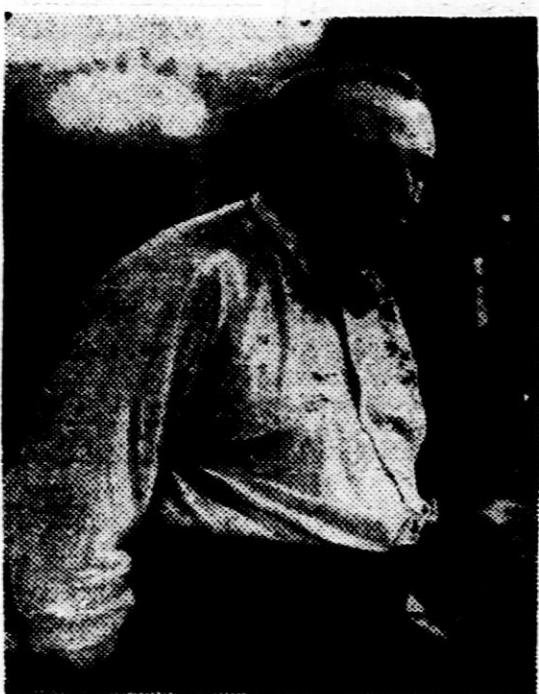
da obdrže stanovanjske najemnine in
dosedanje višine najemnin
tem manj, ker bodo itak tudi v bodoče
imeli najemnike.

Dr. Politeo sam se pa ne navdušuje po-
sebno za to novo lastnino, temveč se stri-
nja z mnenjem dr. Mauroviča in dr. Kre-
ka, da bi se dale potrebe zainteresiranih
stanovanjskih najemnikov zadovoljiti v
okviru sedanjega pravnega stanja. Če pa
znatna skupina interesov misli, da jim
bolj odgovarja nova ustanova, se dr. Po-
liteo ne zdi upravičeno, da bi jim država
ne ugodila. Na končno vprašanje, kdaj bo
nova uredba uveljavljena, je dr. Politeo
odgovoril:

Če pravosodni minister sprejme osnutek
uredbe, kakor ga je izdelala komisija, bo
zahteval sporazum ministrstva javnih del in
če osnutek ne bo pri njem predolgo ležal,
bi ga lahko ministrski svet odobril v za-
četku septembra in tako bi stopila uredba
v veljavo. Pri tem pa ne smemo pozabiti,
da imajo uredbe z zakonsko močjo na
splošno kot take svojo upravičenost
edine v neekspeditivnosti parlamenta. Ni
pa izključena bojazan, da bo to neeksp-
ditivnost zamenjala neekspeditivnost bi-
rokacije.

Korzičan častno besedo drži

Na 15 let obsojeni tolovaj ni pobegnil, čeprav bi bil
lahko

Moro Glaffert

V zgodovini francoskega pravosodja so
prvič za eno uro izpustili iz ječe zločinca,
obsojenega na 15 let roboje. Dobil je krat-
ke dopust proti častni besedi in jamstvu
policijskih uradnikov, ki sta ga bila are-
tirala. Doma mu je ležala na mrtvaškem
odru žena in rad bi jo bil se zadnjič vide-
l. Še zanimiveje je pa, da je zločinec držal
besedo in da ni pobegnil, čeprav bi bil
lahko.

Paul Stefani, kolovodja velike roparske
tolpe, se je hotel na sveti večer leta 1934
odkrižati svojega nasprotnika Foattya, pa
je po nerodnosti ustrelil sina njegove
ljubice. Že naslednjega dne ga je policija
aretirala. Prelitava je trajala nad leto
dni in Stefani je bil obsojen na 15 let ro-
boje. Ta čas je zbolela njegova žena Gi-
netta. Stefanijevi prijatelji in sorodniki mu
tega niso sporečili. Ko je pa čez nekaj
tednov umrla, se je moral eden izmed nje-

govih bratov hočeš nočeš odločiti sporo-
čiti to žalostno vest bratu. Jetrnik je bil
nekaj časa ves iz sebe, za nikogar se ni
zmenil. Končno je pa poklical paznika in
mu dejal solznih oči:

— Pokličite, prosim, mojega zagovornika,
pokličite k meni Mora.

Ko je prišel znani pariški advokat Mo-
ro Glaffert v jetniško celico, je planil Ste-
fani k njemu, rekot:

— Prosim sem, da bi prišel k meni, da bi
mogel govoriti s teboj ne kot z advoka-
tom nego kot s človekom s Korzičanom.
Jaz sedim tu za mrežami pri meni doma
je pa smrt. Umrla mi je žena. Razumeti
moram tvojo bolelo. Moram jo videti, mo-
ram jo še zadnjič videti!

Povsem skrušenemu možu si Moro Glaf-
fert ni upal pojasniti, da je njegova proš-
nja zaman. Toda Stefani mu je prečital iz
oči, da si ne zna pomagati. Prijel ga
je za roko in ga jel znova prositi: — Mo-
ro, moram jo videti! Moram k nji, pa če-
prav samo za eno uro! Poskusi vse, kar
je v tvojih močeh, toda iz ječe moram
priti! Čim jo bom videl, se takoj vrnem v
ječo. Dam ti častno besedo, da ne bom
pobegnil!

Moro Glaffert je odšel k višjemu držav-
nemu tožniku. Razgovor z njim je bil dolg.
Potem je dal višji državni tožilec pokli-
cati jetnika in oba kriminalna uradnika,
ki sta ga aretirala. Stefani je vprico obah
ponovil svojo prošnjo. Detektivka sta izja-
vila, da sicer vesta, da tvegata svojo ka-
riero, vendar pa jamčita, da bo Stefani
svojo častno besedo držal.

Višji državni tožilec je izpolnil jetni-
kovo željo pod pogojem, da bo Stefani
uklenjen in da ga boosta oba detektivka
spremljala. Ob določenem času sta de-
tektivka Stefania uklenila in ga s taksi-
jem odpeljala pred hišo, kjer je stanoval.
Njegov dom je bil poln ljudi. Prišli so nje-
govi znanci iz Pariza, pa tudi mnogi Kor-
zičani iz Marsellea, da bi spremlili njego-
vo ženo na zadnji poti. Mrtva Ginetta je
ležala na divanu, pokrite s kamelijami.

Kamelija je na Korziški žalna roža. Ste-
fani je za hip nepremično obstal na pra-
gu, potem je počasi stopil k mrtvaškemu
odru svoje žene in pokleknil. Njegove
uklenjene roke so se oprle rok mrtve
žene in Stefani je zaplakal kakor otrok.
En detektivov se je obrnil proč, drugi je
pa zaihtel. Starejši detektiv je pozval svo-
jega tovariša, naj sname Stefaniju okove.
Sam je odšel iz sobe in se vrnil s šopkom
rož. Ponudil jih je Stefaniju, da bi jih po-
ložil na mrtvaški oder svoje žene. Močje
je kaznenec stisnil obema detektivoma
roke.

Čez deset minut je pripomnil starejši
detektiv: — Stefani, vrni se moramo! —
Jetnikovi prijatelji so jih obkolili, za hip
je nastala zmeda in naenkrat je Stefani
izginil. Vsa prestrašena detektivka sta pla-
nila po stopnicah. Stefani je pa stal na
hodniku pred hišo z dvema prijateljema
in mirno je kadil cigareto. Vrgel jo je
preč in integril roke, da bi ga uklenila.

Pričakoval sem vaju gospoda, — je de-
jal in ko je avto odpeljal, se je obrnil k
starejšemu detektivu, rekot: — Ali ste se
bali, da bom pobegnil? To mi se na misel
ni prišlo, čeprav sem vedel, da bi lahko.
Dal sem častno besedo kot mož Korzičan,
a Korzičan častno besedo drži!

Filmski festival v Benetkah

V torek je otvoril italijanski prosvetni
minister Alfieri na Lidu pri Benetkah VII.
mednarodno razstavo filmske umetnosti
Biennale, ki bo trajala do 31. avgusta.
Filmi bodo zopet prikazani povrsti v film-
ski palači in na vrtu hotela »Excelsior«.
Izmed novih čeških filmov bosta prikaza-
na dva: »Humoreska« in »Potepuh Ma-
cou« ter kulturni dodatki »Stekleni kruh«
še z enim dodatkom, o katerem pa še ni
padla odločitev.

Minister Alfieri

Zdaj se še kažejo točni obrisi letošnje
ga filmskega festivala v Benetkah. Po
priglasenih državah je poleg Italije, če-
škoslovanskega protektorata, Belgije, Nem-
čije, Švedske, Španije, Madžarske, Rumu-
nije, Holandske, Japonske, Južne Afrike
in Indije že zdaj jasno, da pošljeta v Be-
netke nekaj filmov tudi Anglija in Fran-
cija, ne glede na svojo udeležbo na me-
narodnem filmskem festivalu v Cannes v
septembru. O njuni udeležbi so odločili ta-
govski uspehi, ki sta jih dosegli obe dr-
žavi v Rimu med pogajanjmi glede prodaje
svojih filmov v Italijo. Pač pa na letoš-
njem filmskem festivalu v Benetkah ne bo
ameriških filmov. Ameriška filmska pod-
jetja so sklenila poslati osem največjih
filmov samo na festival v Cannes.

Hvaležni lev

Danski listi so poročali te dni o gani-
jem prijateljstvu med dogo in levom v
kodanjskem živalskem vrtu. Krasna su-
danska levinja Cora je vrgla pred tremi
leti v živalskem vrtu mladiča, za katerega
pa sploh ni skrbel. Uprava živalskega
vrta je levjini mladiča vzela in mu po-
iskala »dvojilca«, za katero je izbrala kre-
pko dogo Hilda. Ta je došla leviča enako
skrbno kakor lastne mladiče. Iz leviča se
je razvil močnejši lev in dogo je imel ta.
ko rad, da ju je uprava živalskega vrta
pustila kar skupaj. Pred dobrim mesecem
se je pa lotil doge ravmatizem. Lev je
ganljivo skrbel za bolno dogo, grel jo je
s svojim telesom, ob krmiljenju ji je da-
jal najboljše kose mesa in nikomur ni do-
volil, da bi se ji približal.

Končno je bilo treba poklicati k bolni
paici živnozdravnik. Komaj se je pa po-
javil pred kletko, je lev zatulil in ranil s
taco čuvaja, ko si je le-ta prizadeval od-
vrniti njegovo pozornost od živnozdravnika
s tem, da mu je vrgel masten približek
— kuro. Da bi mogel živnozdravnik pre-
gledati bolno paico, so morali leva uspa-
vati. Ko se je prebudil in zagledal prazno
kletko, je zatulil tako, da so se prestrašile
vse živali v živalskem vrtu. Njegovo tu-
robno tulenje se je razlegalo po živalskem
vrtu ves dan in vso noč. Potem je pa lev
utihnil, legel je v kot, pobesil žalostno
glavo in odklanjal vsako del. Uprava ži-
valskega vrta se je bila že sprijaznila s
tem, da bo leva izgnala, ko je čez 14 dni
doga ozdravila in se vrnila v kletko. Lev jo
je pozdravil z radostnim renčanjem in
skakanjem. Takoj se je ves izpremenil.
Jel je zopet jesti in konec je bilo njegove
melanholije.

Iz Ljutomera

— Sokolska tombola. V nedeljo se je
vrstila v Krizevcih zelo dobro obiskana
tombola sokolskega društva. Glavni dobiček
2000 din v blagu je dobil obratovodja
g. Širca, ki je 600 din poklonil društvu.
Čisti dobiček tombole je namenjen grad-
nji sokolske telovadnice.

— Oidium. Po vinogradih se je ponekod
pojaviła bolezen oidium, ki je napravila
veliko škodo. Čim so vinogradniki opa-
zili, so začeli vinograde zvepati.

— Stanovanjska kriza. V Ljutomeru se
vedno bolj čuti pomanjkanje stanovanj in
danes je že težko dobiti zlasti boljše sta-
novanje. V zadnjem času je tudi stavbno
gibanje zastalo, le tu pa tam se vrše po-
pravlila, ki bodo služila za poslovne loka-
le. Hiši Vinčarske zadruge in g. Čmure-
njaka sta le v surovem stanju dograjeni
ter še nista uporabni. Nekaterim intere-
santom za stavbne parcele pa se iste ni-
so prodale, kar so rezervirane za zdrav-
stveni dom in za gospodinjstvo solo, druge
parcele pa so zopet več ali manj izpostav-
ljene viagi ali pa so na manj primernih
mestih. Tu bo treba najti izhod in celo
podpirati gradnjo stanovanjskih hiš, s čim-
er bo rešeno stanovanjsko vprašanje.

Rossi ni imel sreče

Francoski letalec Rossi, ki se je dvignil
na svojem enokrilniku »Amiot«, da bi do-
segel nov svetovni rekord, se je moral spu-
stiti pred ciljem na tla, ker se mu je po-
kvaril motor. Preletel je 5.400 km s po-
vprečno hitrostjo 298 km na uro, potem ga
je pa doletela nergoda. Ko je opazil, da se
mu je pokvaril motor in ko je spoznal, da
se bo moral spustiti na tla, je letel nad
Sardinijo. Po radiu se je obrnil na najbliž-
je italijansko letališče in prosil za dovolje-
nje, da bi se smel spustiti na tla. Preden
je pa prišel odgovor, je bil že v nevarnosti,
da bo treščil v letalom na tla. Zato je začel
oddajati signale »SOS« in prosil je, naj mu
nemudoma odgovore.

Kmalu je prišel odgovor, da se lahko spu-
sti na letališče v Monerratu, opozorili so
ga pa, da letališče ni razsvetljeno. Naj-
bližje letališče s svetliniki je bilo v Calieri,
toda to letališče tvega v prepovedan pas.
Rossi ni hotel tvegati svojega življenja in
zato se je nazvleč prepovedi spustil na le-
tališče v Calieri. Italijanske oblasti so mu
letalo zaplenile. Rossi je govoril telefonič-
no s Parizom, kjer je prosil oblasti, naj se
zavzemajo zanj. To so tudi storile in do-
voljeno mu je bilo odleteti v Rim, kjer je
poročal francoskemu poslaniku o svoji ne-
sreči. Iz Rima se namerava vrniti v Pariz
in čim mu bo izročeno zaplenjeno letalo
in popravljeni motor, bo znova poskusil
doseči rekord.

M. P. MELNIKOVA

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

— Ali je bilo kaj zanimivega na vaših sestankih
z Berloginom in kdaj je to bilo? — je vprašal Mur-
zajev.

— Prav za prav sem se sestala z njim samo dva-
krat, toda oba sestanka sta zelo važna. Prvič sem
se sestala z njim takrat, ko sem bila zaljubljena
v Rožnova. Po maturi sem sklenila, odpeljati se po
Volgi iz Nižnjega Novgoroda do Astrahana in na-
zaj. Tja sem se odpeljala z brzoparnikom »Puškin«.
V jedilnici prvega razreda je navezal z menoj po-
govor potnik, ki je obrnil nase mojo pozornost s
svojo herojsko zunanostjo. Bil je Berlogin. V njem
sem spoznala zanimivega družabnika. To je izobra-
žen mož, samo da so postale njegove manire neko-
liko robate, ker je dolgo živel v gozdovih in na
Uralu. V štirih dneh potovanja do Astrahana sva
se pobliže seznanila. Parnik prihaja v Astrahan
okrog desetih dopoldne. Ko sem si ogledala mesto,
sem se odpeljala tretjega dne nazaj s parnikom
»Gogol«. Začudila sem se, ko sem zagledala Ber-
logina, ki se je tudi peljal nazaj. Tako sva imela še
šest dni skupne vožnje. Pred koncem potovanja,
prav ko je bil parnik odpeljal iz Robotk — zadnje-
ga pristanišča pred Nižnjim Novgorodom — sem
zaslišala trkanje na vrata svoje kabine, kjer sem
pospravljala svoje stvari. Vstopil je Berlogin, re-
kot: »Prišel sem, da se poslovim od vas. Rad bi

vas pa tudi nekaj prosil.« — Kaj, — sem vprašala.
»Da bi postali moja žena.« Po teh besedah je po-
vesil glavo kakor jagnje v mesnici. Bila sem pre-
sonečena, debelo sem ga pogledala, toda odgovo-
riti mu prvi hip nisem mogla. Ko sem si nekoliko
opomogla od presenečenja, sem seveda njegovo po-
nudbo odklonila. Odkrito sem mu povedala, da
pripada moje srce drugemu. Berlogin je pa še po-
vesil glavo: »No, kaj hočemo«, je dejal, »to ni mo-
ja volja. To je božja volja. Mi pa niste sojeni.
Oprostite, prosim, da sem vas motil.« Potem si je
popravil lase, se vzravnal, se znova izpremenil iz
pohlevne ovčice v gozdnega medveda, in ne da bi se
šalil ali mislil resno, je pripomnil: »Vaš izvolje-
nec ima vražjo srečo, da živi vsak na drugem
koncu Rusije in da je malo verjetno, da bi se kdaj
srečala. Ne pišem se zaman Berlogin! Medved lo-
masti skozi goščo proti svojemu cilju in tudi jaz
odstranim tako vse, kar mi zastavlja pot.« Poljubil
mi je roko in odšel. Po lichi so mu priletele solze.
Ko sem odhajala s parnika, sem videla, da sedi na
krovu in pije šampanjce, čašo za čašo. Ko me je
zagledal, je vstal, se odkril in globoko priklonil.
— In kdaj ste se z njim drugič srečali? — je
vprašal Murzajev.

— Že tu, pred poldrugim mesecem ko je prišel
h knezu v trgovski zadevi. Sele takrat sem
zvedela, da je upravitelj kneževskega veleposla-
va. Po srečanju na Volgi sem prešla od njega več bi-
sem, polnih prošnji, potem pa je umolknil. Vsa ta
prigoda mi je bila malone že ugasnila v spomnu
ko se je nekega lepega dne pojavil pri nas. Komaj
sva ostala sama, je zopet začel svojo staro pesem.
Jaz sem bila pa takrat že knezova nevesta, čeprav
razen naju dveh tega še nihče ni vedel. Povedala

sem to Berloginu prvemu, da bi se ga odkrižala.
Ko sem mu to povedala, se je takoj izpremenil,
postal je mračen in zopet mi je dejal s prijaznim
nasmehom, ne da bi se šalil ali mislil to resno: »Ah
tako, vi hočete postati kneginja, moja predstoj-
nica? No, kaj hočemo, pa naj se zgodi, kar se mora
zgoditi. Mi nismo tako močninci, s knezi ne moremo
tekmovati. Eno vam pa povem: če lomasti med-
ved po gozdu, ne lomi samo grmovja in mladih
dreves, temveč podere včas na svoji poti tudi ve-
liko drevo, da od njega kar trske lete. In še tole
vam moram povedati, gospodična: Ne nagibajte k
sebi tega medveda, če ste se odločili za knezajo! In
jel je govoriti čisto kakor mužik. Razjezila sem
se in mu odgovorila: »Mar bi bila za vas, ko ste pa
neroden in robat kakor medved?« On je pa odgo-
voril: »O sebi ne govorim več, ker nisem več kne-
zov niti vaš služabnik. Vi pa, knezova nevesta,
pazite, da ne dočakate namestu svatbe še prej gor-
ja in solz!« Po teh besedah se je obrnil in odšel,
ne da bi se bil poslovil. Od tistega dne ga nisem več
videla.

— To, kar ste mi povedali, je zame silno važno,
je dejal Murzajev.

— Še nekaj bi vas rada prosila, Ivan Grigorje-
vič, se je obrnila Ariadna Georgijevna nanj.

— Izvolite, prosim.

— Sprejmite me kot sotrudnico pri razjasnitvi
tega zločina.

— Kako to? Izbijte si te misli iz glave. Detektiv-
sko delo zahteva velike izkušnje, razen tega je pa
ta poklic zelo nevaren.

— Po knezovi smrti se mi ni treba ničesar bati.
Večja izguba me ni mogla zadeti. On je pomenil

zame vse. Izkušnje seveda nimam, pač pa imam
sredstva, ki jih drugi nimajo.

— Katera?

— Moja zunanost in še vedno plamteča Berlogi-
nova ljubezen. Če bi igrala tragikomedijo, bi lahko
od njega marsikaj zvedela.

— Kdaj se sestanete z njim in pod kakšno pre-
tvezo odpotujete od tod?

— Pretvezo že imam. Porečem, da sem se name-
nila v samostan, ker hočem tam moliti za dušo svo-
jeje ženine. Kdaj se pa srečam z njim, to vam po-
vem, ko ga najdem.

— Premislite dobro, preden zlezete v medvedji
brog, da se vam kaj ne zgodi, — je odgovoril
Murzajev odločno. — Kako se pa počuti vaša ma-
mica?

— Leži z obkladkom na glavi. Dobila je migre-
no. Razburila se je zaradi neumnosti.

— Zakaj?

— Zaradi čudnega vedenja naše služkinje. Ona
predirno odgovarja in neprestano loputa z vrati.

— Že jutraj se je pritoževala čez njo. — Pa jo
odslovite.

—